

~~591~~

58

Eesti-Ma Rahwa
Lühikenne

Balwe-Ramat;

Seäl sees on

69 126

Hommiko-Dhto-Kiriko-ja
muud kaunid Palwed/

Mis

üks wagga Kristi-Jumimenne

Jggapääw ja iggal aial omma
Hinge kassuks woib teha.

Trükkitud 1735. Nastal

Joann. Kam. IV Peatük. 24 salm.

Jummal on üks Waim / ning / kes tedda
kummardawad / peawad tedda wai-
mus ning toes kummardama.

Matteus. Kam. VI Peatükkis.
6=8. salmist sadik.

Kui sinna Jummalat pallud, siis
minne omma kambri / ja panne omma
uks sinni, ja pallu omma Issa, kes
sallajas on; ja sinno Issa, kes sal-
lajas näab / maksab sulle arwalik-
kult.

Ugga kui teie Jummalat pallu-
te / ei pea teie mitte paljo lobbisema
nenda kui need pagganad, sest nem-
mad arwawad / et neid kuultakse om-
ma paljo lobbisemisse pärrast.

Sepärrast ärge sage mitte nende
sarnatseks / sest teie Issa teab / mis
teil tarwis on, ennego teie pallute.

S Armas Sõbber.

Sed kallid kässud ning tootused, mis läbbi Jummal on käsknud palwet tehha, ning tootanud kuulda, peawad meie mainitsusese's ollema, et meie omma sure hinge hädda puame öiete tunda, ning omma helde Jummalä käest abbi otsime. Temma on armolinne ning helde, ning tahhab meid aidata, temma on keigewägewam ning woib meid aidata. Surem hulf mõtleb, et nemmad ei moista luggeda egga palwet tehha, sepärrast jätwad nemmad palwet mahha, ning ei sa sedda armo, mis Jummal heal meel neile tahhab anda. Nemmad mõtlewad, et Jummal illusad ning targad sannad tahhab, ning et palwe wägga raske asst on; se läbbi terwad nemmad ennestele suurt kahjo. Sest, mis Jummal paljo holib wäljaspiddistest sannust, kui temma meie süddame pohja issi läbbifatsub ning ärratunneb? Temma teab ning moistab nende häddaliste sallajamad mõtted ning õhkamisjed. Sepärrast moistab keige rummalom innimenne palwet tehha, kui temma omma hädda sees keigest süddamest Jummalä pole õhkab, ning Jesusse pärrast abbi pallub nisugguste sannadega, mis hädda issi õppetab, sest se palwe on Jummalä mele pärrast, ning kulukse temmalt heldeste. Kõrged ning hooplikud sannad tunnistawad ühhest kõrgest süddamest, sedda ta wõhkab. Sepärrast pea ennam murret süddame kui sannade pärrast, et sinno palwed ning õhkamisjed ühhest pattustpöörjast ja usklikkust süddamest rullestid.

üks raske asj on se palwe neile, kes sedda patust ello armastawad, ja ei tahha Jummalale pole ennast pöörda. Sest kuida woib üks innimenne, kes hädda sees ep olle, appi hūda, kui temmale mitte abbi tarwis ei lähhä? nenda ka, kuida woib üks innimenne, kes omma patto hädda ei tunne, õigest süddamest luggeda? sest et temma ei tea sedda hädda, mis sees ta ellab, ja ei tunne, egga ussu sedda abbi ja waimolikko õnnistust, mis temma omma Jesusse käest woib sada. Se parrast passu omma Jesusst, et sinna sedda suurt hädda, mis sees sinno hing patto ja nende waimolikko waenlaste parrast ellab, ennese sees õiete teada saad, kui sesinnane hädda tundminne saab teggema, et sa ilma õppetamatta moistad luggeda, ja õhkamisega allati omma Jesusse pole kiskenda. Senni kui temma omma armoga sulle abbi's tulleb.

Need palwed, mis sinna siit ramatust leiad, peawad sinnule õppetussels ning juhhatamissels ollema; et sa ka issi õppid omma ennese sannade ning õhkamisega Jummalale käest abbi otsima ka omma ihholikko tõ jures.

Pühha Waim on keigeparras õppetaja, kes õiget palwet, mis Jummalale mele parrast on, sinno süddamesse sütab; ilma temmata ei woi sinna mitte süddamest Jummalale palluda, kui pühha Paulus õpetab Rom: rahw. ram. VIII peat. 26. salm: Se pühha Waim tulleb meie nõdurustele meile appi, sest meie ei tea mitte, mis meie peame palluma, nenda kui Kõhhus

on; agga sesamma Waim pallub meie eest
 õhtamistega, mis ükski ei woi üllesrägida.
 Kui Jummal Waim sind hirmutab sinno pat-
 tude pärast, siis sa õppid tõsisel pattust. pöörmis-
 se palwed teggema ning kui temma sinno kurba süd-
 dant Jummal armu ja pattude andeks andmis-
 ga rõmustab, siis sa moistad ommas palwes Jum-
 malat rõmoga kita ning tännada.

Keit innimesed peawad kül luggema, agga keit
 ei kolba palwele. Nende palwed tahhab Jummal
 kuulda, kes omma pattude pärast hirmo ennese
 sees tundwad, omma endist pattust ello wihka-
 wad ja Jeesusest üksipäinis abbi otsiwad; Need-
 sammad õppiwad meie Jeesanda Jeesuse pühhas-
 tsu meie palwest, mis ja mil wiisil nemmad pea-
 wad õiete Jummalat palluma. Sest se kallis
 palwe õppetab Jummal rigi asjad kui üllemad
 annid keige-essite palwettega takkanoudma, siis
 annab Jummal peäle, mis ihho toidusseks tar-
 wis lähhab.

Se palwe, mis su sannaga tehakse, on hea, kui
 se süddamest tulleb, kui südda sedda himmustab, mis
 su pallub; agga kes aiawiteks ehk wiisi pärast ja
 üksipäinis omma mõkkadega lobbiseb, se ei sa om-
 mast palwest ühtegi kasso, waid suremat hukkatust
 sesamma liajulgusse pärast, et temma karowala
 süddamega ja ilma kindla ussota wottab Jumma-
 lat palluda. Sepärast mainitseb Jakobus ommas
 ramatus 1 peat: 6-8 salmist sadik: Se innimenne
 pallugo uskus, ja ärge olgo mitte kahhe wah-
 hel: sest kes kahhe wahhel on/ se on merre laene

sarnane, mis tulest aetakse ja kaksipiddi heidetakse. Sest ärgo möttelgo sesamma innimene, et temma middagi Jofanda kääst saab. üks kahhe süddamega mees ei olle kindel keige omma tede sees.

Sepärrast on se üks õige palwe, kui sinna pühha Waimo läbbi omma süddame himmoga Jummal pole õhkad, ning temmaga süddame ning suga kõnneled, kui üks laps omma Jofaga, ehk orri omma Jofandaga. Kui sinna ommas süddames heal meel Jummal peäle mõtled, sannadega ehk sannata, siis on se üks õige palwe, ning Jummal on tõotanud sedda kuulda. Kui ühhel lapsel middagi pudub, siis pallub temma ni hästi, kui temma moistab, ning wannemad ei holige illusist sannadest. Agga Jummal on ilmaotsata heldem kui ihholikkud wannemad; temmal ep olle ka illusid sanno tarwis, temma ei holige neist; waid üks südda, mis ilma kawatusseta on, temma sanna ussub, temma kääst abbi otsib ning otab, se on temma mele pärrast. Temma teab ning moistab keik, mis meil tarwis on, enne kui meie pallume; temma woib ning tahhab ka paljo ennam tehha ülle sedda, mis meie pallume ehk moistame. Kui meie Jummalaga ommas palwes õppiksimi rägima kui üks laps omma emmaga, kui meie siis peasaaksimi tunda, kui helde ning armolinne meie Jummal on. Agga kui meie palwed ning õhkamised Jummal meele pärrast peawad ollema, siis pead sinna ka õppima keik wiikama, mis Jummal kelab; sest kuida woib Jummal sinno palwet kuulda, kui sinna weel tahhad sedda armas-

tada, mis Jummal ei sall. Sest nenda on kirjotud Joannesse ramatus IX peat: 31 salm. Meie teame, et Jummal pattusid ei kule, waid kui Pegi Jummalakartlik on, ning teeb temma tahtmist, sedda kuleb temma. Sepärrast ütleb ka se suur Jummal: Es. I, 16:19 salm. Peske, puhhastage ennast, saatke ärra omma kurja tõ minno silma eest; jätke mahha, mis pahha on; õppige head teggema; noudke õigust takka; aitke neid, kennele üllekohhus (ehk liga) sunnib; moistke õigust waeste lastele, ning seiske leskede eest, tulge siis ning lätke kohtusje, ütleb se Jssand: et teie pattud käl peaksid ollema punnased, siiski peawad nemmad ni walget's sama kui lummi, ning et nemmad peaksid ollema wägga punnased, ommeti peawad nemmad walge willa sarnatset's sama. Sepärrast kui sinna nüüd tahhad, et Jummal peab sinno palwed kuulma ning sind aitma, siis peab se sinno surem murre ollema, et sa keikist pattust omma Jesusse pole ennast pörad, ja usklikko süddamega temma nimmel sedda taewast Jssa pallud. Agga se pallub Jesusse nimmel, kes issiennast omma pattude pärrast wihtab, ning ei arwa ennast middagi hea wäärt ollewad, agga Jesusse waggadusse ning kalli lunnastamise peäle lodab, ja selle pärrast ükšipäinis Jummalala käest keik armo ning abbi otab. Sesuggune astub Jesusse sees ning Jesussega omma palwega Jummalala ette ning pallub issiennese, omma üllematte, wannematte, suggulaste, häddaliste, waenlaste ja keikide

de innimeste eest, ning Jummal wottab Jesusse parrast sedda palwet kuulda ja annab, mis nenda Jesusse nimmel pallutakse.

Sel wiisil, armas risti-innimenne, pallu nüüd Jummalat isfiärranis, et temma sinno süddame ennam ning ennam ümberpõraks ja nisugguse mele sulle annaks, et sinna ikka armastad, mis Jummal armastab, ning wiiskad, mis temma wiiskab, ning ussud mis temma neile on töotanud, kes temma san-na kuulwad ning tedda armastawad. Kui sinna nüüd Jummalat tännini ei olle nenda armastanud, siis wotta warsti se kindla nou piddada, et sa eddespidi ühtegi ennam ei tahha armastada kui omma Jesusst, ning sedda, mis temma mele parrast on. Ning ehk kül sinno kurri südda, kurrat, ning ma = ilm sind püüdwad keelda, siis ärra wässi mitte ärra pallumast ning Jum-mala töotust uskumast; siis saad sinna rõmoga tun-da, et se on tõssi, mis meie helde Jesus ütleb: Kes ial pallub, se saab, kes ial otsib, se leiab kes ial kopputab, sellele tehakse lahti: se on, temma palwet kuulakse. Armolinne Jum-mal juhhatago sind töö sisse,
Amen.

Uks Palwe, mis sees meie
pallume, et meie ommad pal-
wed süddamest woikšime
tehha.

SH! taewane Jessa / armolinne
Zummal, minna ollen üks pat-
tune mulla-tük, ning ep olle
wäärt, et ma ommad käed ning silmad
taewa pole tõstan sind palluma; agga et
sinna isši meid olled kästnud palluda, ol-
led meile ka tootanud, et sa meie palwed
tahhad kuulda, siis tean minna, et mo
palwed Jesusse Kristusse parrast sinno
meie parrast on. Ulita siis, armolinne
Zummal, et minna õppin õiete Jesusse
nimmel waimus ning tões palluma. Vi-
guta minno süddant, oh helde Jessa om-
ma sornega, tühjenda seddasamma teigest
tühjast mõrrest. Pühhitse minno su, ning
panne isši need sannad minno teie peäle/
mis

mis ma sinno ette pean üllesträgima. Panne mo silmad ning kõrwad finni / et ma ühtegi ei nä, egga kule / mis siin ilma päel on / waid et südda / meel ja mõtted woiksid taewa pole minna. Kule siis ka iggal aial minno palwed / ning peästa mind feigest häddast Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Homiko-Palwe.

DH! helde armolinne, feigewäggenene Jummal, meie Isanda Jesusse Kristusse Issa, minna tännan sind feigest süddamest, et sinna mind minnewal õsel olled armolikult hoidnud, et minno hinge waentäjed mind ei woinud hukkata egga rikkuda. Sinno nimmel ollet minna ommast ihholikkust unnest üllestõusnud, sinno pole pöran minna ennast wiwitamatta, sest et sinna ütepäinis mind olled lonud ja lunnastanud, ja sinna üksnes woid ka omma pühha Waimo läbbi mind uestelua ning pühhiseda. Ärrata mind ka nüüd ning järgeste ülles waimolikust patto unnest, et minna pääw päw walt woiksin diete moista, kui suur minno ruminalus on mo pattuse sündimisse po-
lest,

lest / ning kuida minno kurri südda ikka
 puab need kadduwad / ilmalikkud annid
 ning himmud suremaks ning kallimaks
 piddada / kui need waimolikkud annid
 ning himmud. Anna mulle, armas tae-
 wane Jsa, armo / sedda minno suurt
 foggedust tunda ning kahhetseda, ja peäs-
 ta mind sest hirmsast rummalussest. An-
 na ning kaswata minno sees õiget usko,
 waimolikko tarkust ning wägge / iggawa-
 wa sinno sanna hästi tähhele panna, sed-
 da ütspainis uskuda, ning wihtada keik
 kurjad nouud, mis kurratist, kurjaist in-
 nimestest ning minno kurjast süddamest
 mulle antakse / et minna sinno armo ning
 iggawawase kahhetsemisse ja pattustpöör-
 misse läbbi woiksin omma wanna kurja
 süddant surretada keige pattude ning kur-
 ja himmudega. Sepärrast hoia mind,
 keigewägge wam õnnisteggia selfinnatsel
 päwal kurrati kriusatusse eest, et temma
 mind needmisse ning wandmisse, liajo-
 misse, wargusse, laiskusse, petmisse, san-
 nakuuknatta ello ja mu pattude läbbi
 omma wõrkude sisse ei sa, egga se läbbi
 minno waese hinge ärra ei hukka. Pühhit-
 se mind agga, kallis pühha Waim, et se
 uus inimenne, ehk uus südda, meel ning
 mõtte

mõtte iggapääw woiks ettetulla, ja ei
 mitte filmakirjaks innimeste pähhes, waid
 Jummalat ees õigusse ning pähha ello sees
 ellada. Uita mind siis ka, armas taewa-
 ne Jssä, et ma omma tõdd teen ei mitte
 filmakirjaks, kui se, kes innimeste mele
 pärrast püab olla, waid et ma woiksin
 omma wannematte sanna kuulda, wagga
 süddamega Jummalat kartes ning hea
 melega tehha, mis nemmad käskwad. Un-
 na mulle armo, et minna ka nende sanna
 wottan kuulda, kes wagga waljud on, ja
 mind liga tõga waewawad / et ma nisug-
 guste wasto ei nurrise, waid findlaete us-
 sun, et ka se minno heaks peab tullesma, kui
 minna kannatlik ollen, sest et teik peab
 heaks tullesma neile, kes Jummalat ar-
 mastawad. Tuhhata mind nenda, armas
 taewane Jssä, tänna ning iggal aial, et
 teik minno mõtte, teggo ning ello woiks
 sinno mele pärrast olla. Sinno holeks an-
 nan minna omma hinge ja ihho, wanne-
 mad, suggulased, teige-ennamiste teik
 waggad risti-innimesed; sinno pühha
 Waim wallitsego mind, sinno pühha In-
 gel olgo minno jures, et se kurri waenlane
 minno peäle ei sa woimust, Amen.

Dhto = Palwe.

DH! helde, armosinne, feigewäggeiwene
 ne Jummal, meie Issanda Jesusse
 Kristusse Issa / sind tannan minna fei-
 gest süddamest / et sinna mind minnewal
 päwal omma sure armo ning wäe läbbi
 olled hoidnud ning kaitstud / et kurrat
 omma kowwalussega mind ei woinud
 hukkada. Minna ei olle mitte wäart fei-
 ge se armo, mis sa minnule norelt põl-
 weit ning ka tannapäaw olled teinud.
 Mis tanno woin minna sinnule se eest an-
 da? Waljast sannast ei holi sinna mitte /
 waid sinna ütled: anna, mo poeg, mo tü-
 tar, so südda minnu'e / ning olao sinno
 te eht tahtminne minno mele pärrast.
 Minno helde Issa, sa tead, mis süggune
 kurri südda mul on, se ei tahha mitte sin-
 no teed armastada, waid ifka laia tee
 peäl käia, mis hukatusse sisse satab. Wot-
 ta sedda kurja süddant minno seest / ning
 pärranda päaw päwalt minno eksitusjed /
 ning te mind õige usso läbbi folkawaks /
 et minna omma patto hädda süddamest
 tunnen, kahetsen, ning omma õnnisteg-
 gia Jesusse Kristusse pole kowwaste hol-
 an /

an/ kes ütspäinīs wäggetw on minno patto
 to hawad parrandama / ning minno ih-
 ho ning hinge pühhitsema. Tulleta minno
 mele / et / kui se tännapāwane pāaw on
 lõpnud / nenda ka minno ello pāwad pea-
 wad otša sama / ning et sinna siis iggaüh-
 hega tahhad arro piddada / kuida temma
 siin ilmas on ellanud / ning temma kätte
 maksta sedda mōda / kui iggaüks saab rei-
 nud / olgo hea ehk kurri. Anna mulle se
 pārrast iggapāwa pūhha murret minno
 hinge eest piddada / et minna woiksin tān-
 na ning igga õhto omma wiggadussed
 ning efsitussed sulle süddamest ülleetun-
 nistada / ning nende wasto abbi otšida
 ning leida. Oh Issand! mainitse mind
 allati sinno pūhha Waimo läbbi. Anna
 mulle andets Jესusse Kristusse minno
 Issanda pārrast keit minno efsitussed ja
 pattud / mis on teādawad ehk teādmatta /
 misga minna sinno wasto ollen efsinud /
 ning puhhasta minno südda neist armo-
 likkult. Hoia mind selsinnatsel õsel keige
 patto kurja ning kahjo eest / ning ärrata
 mind home warra ülles / et minna ue pā-
 waga woiksin ue ello sees kāia / keigest
 lihha ning waimo rojussest pūhha Wai-
 mo abbi läbbi ennast puhtaks tehha ning
 sedda

sedda pühhitsemist löppetada Jummal
kartusses, Jeesuse Kristusse minno õnnis-
teggia parrast, Amen.

Honniko-Palwe Pühhapawal.

SH! keigewäggewam Jummal ning
Jssa, Ma ning taewa Loja, sinno ju-
re ma tullen, sinno ette langen minna põ-
weli mahha, ning tannan sind keigest
süddamest, et sa mind selsinnatsel õsel om-
ma armo tibadega olled kaitstud, ning
kurja waimo ning temma seltsi eest armo-
lilkult hoidnud. Separrast peab min-
no südda ning su sinno helde armo kulu-
tama. Sulle olgo au, kitus ning tanno
nüüd ning iggaweste. Ma pallun sind
ka, et sa tabhaksid mind selsinnatsel pä-
wal ning iggal aial keige kurja eest hoida.
Sinno holets annan minna omma hinge
ning ihho, omma ello ning keit, mis mul
on, ommad mõtred ning sannad. Õnnis-
ta sinna, oh helde Jummal! minno sisse-
tullemisse ning wäljammemisse. Olgo
se pääw mul õigeks pühhaks - päwaks; ei
ma muud ühtegi ette ei wotta, egga te, kuid
ükspäinis sedda, mis läbbi sinno nimmil-
saaks pühhitsetud, ning sinno riik meie sisse-
fe

se tulleks. Ärra lasse mind mitte ütspät-
 nis omma uledega tännapääw sind te-
 nida. Te lahti minno südda, et so fanna
 woiks siina sisse tungida. Älita, et ma
 sinuo fanna ning jutlust hea melega tu-
 len, meles pean ning omma ello se järrele
 parrandan. Sel esimesest päwal olled
 sinna, keigewäggewam Jummal, sedda
 esimest walgust lonud, oh! ärra jätta
 minno süddand siis mitte pimmedusse sis-
 se, waid ütle ka nüüd omma keigewägge-
 wama sannaga, et sinno walgus ka min-
 no süddames peab tousma, et ma keigest
 rummalussest saaksin peästetud ning kui
 üks walgusse laps woiksin ellada, Jesus-
 se Kristusse se tõssise walgusse parrast,
 Amen.

Ohho-Palwe Pühhapäwal.

Sgawenne ning armolinne Jummal,
 ma tidan ning tännan sind südda-
 mest, et sa mind tännapääw keige kurja
 ning kahjo eest olled hoidnud. Sa olled
 mind omma pühha sannaga rohkesti
 söötud ning minno hinge jahutanud;
 sest on minno südda rõmus, ning minno
 hing tidab sind sinno heldusse ning armo-
 pä.

pärrast. Ma pallun sind ka allandikkult/
 hoia ning kaitse mind weel eddespiddi kei-
 ge hinge ning ihho kurja eest. Anna mul-
 le armas Jäsa, sedda armo, et ma unnes-
 te patto ei te, waid, et keif, mis ma
 mötlen ellik nään, pühhasst Waimust
 woiks tulla. Sesamma Waim wotko
 keif hirmo minno süddamest ärra, et ma
 julgeste Jესusse Kristusse nimmel mag-
 gan / ning home warra rahho ning hea
 terwissega üllestousen. Ärrata mind öi-
 gel aial ülles, ning sata mind rõmoga
 minno tö kallale minnema, ning sedda
 samma sinno tahmissse järrele teggema.
 Ning kui se aeg tulleb, et ma sest ilmast
 pean ärraminnema, siis seisa sinna tru-
 iste minno jures omma õbbiga, et ma sur-
 maga nenda woitlen, et ma sedda ärra
 woidan Jესusse Kristusse surma woitle-
 missse pärrast, Amen.

Homiko : Palwe Esmas- päwal.

SH! mis paljo head olled sinna, ar-
 molinne ning helde Jummal, mulle
 teinud, et ma rahho ning hea terwissega
 sedda

sedda päwa ollen sanud nähha. Kuida
 pean minna sind feige sinno heateggemis-
 te eest tännama? Ei makse middagi sinno
 ees / mis sinno kääst ei tulle; siis läkti-
 ta sinna issi mulle omma pühha Waimo,
 et ma temma juhhatamisse ning nou
 läbbi sulle tänno annan, ning, mis mulle
 tarwis lähhäb, sinno kääst pallun. Wõt-
 ta mind selfinnatsel päwal omma warjo
 ning kaitsemisse alla, et minno hinge ning
 ihho waenlased ühtegi kurja mulle ei te.
 Wallitse sinna mind, armas Issa, et ma
 middagi ei hakka egga lõppeta ilma sin-
 nota. Önnista minno tö ning teggemin-
 ne. Ehbita mind feige pühha kōmbede
 ning wiisidega. Anna armo, et ma woit-
 sin omma pattude pärrast ärdaste nurta,
 übbe ue ning waimolikko ello sees ellada,
 ning päaw päwalt Jummal taarkusse
 sees kaswada. Selfinnatsel päwal olled
 sa, wäggew Jummal, ärralahhutanud
 sedda wet, mis taewa peäl on, kus pil-
 wed on ning linnud lennawad, sest weest,
 mis Ma peäl on. Oh! se patto wessi on
 wägga tousnud minno süddames; lah-
 huta seälsammas ta ärra sedda patto
 wet, et mo südda woiks sinno Paradisits
 sada, ning seäl sees ust, armastus ning

kannatus kaswada, nenda et parrast
 ükski pat mind sinnust ei lahuta. Sin-
 nast ma pean kinni, siis kule mind ka Je-
 susse Kristusse parrast, Amen.

Oh-to-Palwe Esmaspäwal.

SH! iggawenne Jummal, minno keel
 peab järgeste sinnust rägima, ning
 ütlema: kidetud olgo minno helde Jessa/
 sest temma teeb minno hingele; ning ihhu-
 le paljo head, temma heldus kestab igga-
 weste. Sesamma sinno heldusse parrast
 pallun minna sind: kaitse omma wäega
 mind ning keit, mis sa mulle olled annud.
 Olle sinna mulle issi warjaks, ja olle mul-
 le armolinne, sest so peäle lodab minno
 hing. Minna heidan ennast nüüd Jesus-
 se nimmel mahha, ning maggan rahho-
 ga; sinna agga, oh Israeli Kaitšia! ei
 uinu egga magga. Tõsta siis omma
 palle walgust minno peäle, kui ma maga-
 gan. Minna ollen, armas Jummal/
 ristnitsse labbi sinno armsa Poia Jesusse
 Kristussega temma surma sisse mahha-
 maetud siis te mind ka temma lilles-
 tousmisse sarnatseks, et ma siis Kristus-
 sega

sega ue ello sees ellan, ning keige päih-
hadega surel wiimsel üllestousmisse pä-
wal sinno töötud armo ning au rigi sisse
saan / Amen.

Soimiko-Palwe Teisipäwal.

Warmolinne Jummal, ma pöran en-
nast sinno pole, et ma enne sinnoga
râgin, enne kui ma inimestega hakkân
râgima / ning enne kui ma omma tö kal-
lale lähân; enne tännan minna sind sin-
no heateggemiste eest, ning pallun sinno
käest õnnistust, et minno tö ning teggo
saaks õnnistud / ning sinno tahtmisse jär-
rele tehtud. Mu olgo sulle kolm-aino
Jummalale, sest sinno armo lähbi tousel
minna praego ülles; sinno arm on mind
sel õsel hoidnud, ning on rahhoga mo
waese pattuse kehha lasenud hingada. Et
agga se õ möda läinud, ning päärw meil
hakkab paistma; siis ärra jätta sinna, oh
armas Jesus! sa õigusse päilit, mind
mitte pimmedusse, ning süddame söge-
dusse sisse, waid hakka nenda minno süd-
dames paistma, et iggäiks saaks nähha,
et sa mo sees olled. Sel päwal olled sa
maad lahutanud merrest ärra / et Ma

kuiwaks sanud / ja olled sedda selsammal
 päwal pude, rohho ning teigesugguste
 rohtudega ehitanud. Minno südda on,
 parrago Jummal! weel kui üks wessine
 so / mis head wilja ei kanna; siis lah-
 huta sinna, armas Jummal, minno süd-
 dant ka sest patto weest, et se saaks tahhe-
 daks ning heaks, ning et ma saaksin ühhe
 pu sarnatsaks, mis jõe äres on istunud /
 mis omma wilja annab ommal aial /
 ning kenne lehhed ei puddene. Oh Jes-
 sand! aita ning anna, mis ma so käest
 pallun / Jeesuse Kristusse pärrast, A-
 men.

Ohhto=Palwe Teisipäwal.

Selde Jssa / sinno armo läbbi on se
 tännane päaw möda lainud, ning
 jouan ikka ennam surma pole. Kidetud
 olgo sinno kallis nimmi, et sa mulle aega
 annad ennast pattust pöörda / ning et sa
 mind ep olle äkkitse surma läbbi süit il-
 mast ärra korristanud. Sedda head tah-
 han minna sinno pühha Waimo läbbi ik-
 ka meles pidada / ning sepärrast teigest
 süddamest sind kita. Ma pallun sind /
 minno ello armastaja : anna mulle
 weel

weel ni paljo aega, et ma woin pat-
to peäle woimust sada, ning omma hin-
ge waenlased omma jalge alla tallada.
Sedda pallun minna sinno kääst keigest
süddamest; sest minna posse, parrago
Jummal! weel mitte nisuggune, kui min-
na küül sinno sanna järrele peatsin olle-
ma. Kinnita se nou minno sees, et ma
hakkamatto wasto sure hole ning mur-
rega pannema, ning pütan sind, oh helde
Jummal! kätte sada/ et ma teys ilma
sinnota ei ella, waid et sa minno sees om-
ma armo ning wäega woitsid ellada. Se
asja peäle mötteldes, heidan ma ennast
mahha, ning pallun sind: ärra lasse mind
mitte sind ärra-unnustada, waid anna
armo, et ma omma wodi heites sind me-
les pean, ning home üllesärfades sinnust
hakkam rägima. Siis tean minna tões-
te, et mul ei sunni ühtegi kahjo. Sed-
da pallun minna ka Jeesusse Kristusse pär-
rast, Amen.

Õhniko = Palwe Rest- nädalil.

Õh! sinna suur Jummal/ kes sa issi
walgus olled, ning ellad ühhe
walgusse sees, kuhho ütsti ei sa, ning siis-
b 4 ti

fi ni armolinne olled / et meil waestel
 lubba on sinno pühha palle ette tulla sind
 palluma; sepärrast tullen minna ka sel-
 sinnatsel homiko tunnil, ning nikkutan
 omma süddame põlwed sinno ette, ning
 tännan sind sinno sure armo eest, mis sin-
 na mulle teit minno ello aial olled näit-
 nud. Sest sinno armo läbbi ollen min-
 na weel ellus, ning ollen sedda päwa sa-
 nud nähha. Sa olled mind omma war-
 jo alla wotnud, tru-iste mind kaitstud,
 ning omma wäe läbbi keige kurja eest hoid-
 nud nenda, et ma hea terwissega omma
 tööd woin tehha, ning ommad asjad
 aiada. Minno mele tulleb, et sa sel pä-
 wal sedda päilikko, ku, ning need tähhed
 olled lonud. Needsammad tewad tru-
 iste sedda, mispärrast nemmad on lo-
 dud. Oh! süs ärra lasse mind ni mele-
 to olla, kui need, kes sest ei holi, mis meie
 kohhus on sinno tahtnisse järrele tehha.
 Tulleta ikka sedda mo mele, et sa lassed
 omma päilikko kurjade ning waggade ül-
 le üllestousta, ja lassed wihma saddada
 õigede ning üllekohustuste peäle, et ma
 woitsin sinno jägede sees káia, ning armo-
 linne olla omma liggimesse wasto, kui
 sinna taewane Issa armolinne olled. Kattu

siis, helde Jessa, minno süddamest ärra
 keit wihha, wihkamist, kadde dust ning tig-
 gedust; anna mulle üks pehme südda kei-
 tide innimeste wasto, et ma ka omma
 waenlastele woitsin head tehha, head nei-
 le sowida, ning nende eest palluda. Keit
 muud head, mis ial weel sinno kääst tul-
 leb palluda, sedda anna mulle, armas Jum-
 mal, robkeste minno Önnisteggia, Jesusse
 Kristusse pärrast/ Amen.

Ohto-Palwe Resknäddalil.

SH! öige ning pühha Jummal, sa tah-
 had, et meie peame ka öiged ning
 pühhad ollema, nenda kui sinna olled.
 Ägga minna waene pattune pean tun-
 nistama, et ma issienneseft ei olle egga
 öige egga pühha, ning siiski teed sa mulle
 paljo head; sa hoiad ning kaitsed mind,
 nenda kui sa tännapärwage olled teinud.
 Sepärrast kida Jessandat, minno hing,
 ning ärra unnusta mitte ärra, mis head
 temma sulle on teinud. Helde Jummal!
 ma pullun sind, hoia mind pärrast weel
 nenda, kui sa tännini mind olled hoidnud
 keige kurja ning kahjo eest. Lasse mind ik-
 ka

ka ilma liamurreta ning kartusseta rah-
 ho sees maggada; ning sinno walgus ei
 lahku minno süddamest, sest sinna/ oh Is-
 sand! walgustad keik pimmedust ning
 söggedust. Heida armo minno peäle, ning
 anna mulle keik pattud andeks; peästa
 mind minno patto häddast; pesse mind
 puhtaks minno eksitussist, ning puhitse
 mind läbbi ning läbbi. Isand, kule min-
 no heält, kui ma õse sinno pole hüan, ning
 wotta mind kuulda, kui mo südda sind ot-
 sib. 2rra wotta omma kät mitte minnust
 ärra, ning ärra jätta mind mitte mahha/
 sest ma lodan sinno peäle. Kinnita sedda
 lotust ka minno sees Jesusse Kristusse pär-
 rast, Amen.

Homiko: Palwe Räljapäwal.

Selde ning armelime Jummal, kes sa
 meile head tehhes ärra ei wässi, waid
 keikile head teed, ni hästi neile, kes sind
 kartwad, kui ka neile, kes on tännamatta;
 minno kohhus on selsinnatsel homiko tun-
 nil sind tännada, sest sinno arm kestab ig-
 gawest, ning sinna ep olle mitte waat-
 nud minno pattude peäle, ning ep olle
 nende pärrast mind mitte nuhelnud;
 waid

waid sa olled mind omma tibadega fat-
 nud, et mulle ühtegi kahjo ei olle sündi-
 nud, ning et ma sedda päwa jälle ollen sa-
 nud nähha. Anna armo, et ma sedda
 päwa ei prugi pattuks, waid sinno auuks
 ning minno hinge õnnistusfeks. Hwia
 mind sel päwal ning iggal aial ebba usso
 wiside ning kombede eest, et ma mu asja
 peäle ei loda kuid ütspäinis sinno peäle.
 Sa olled käsknud, et ma omma palle hig-
 gi sees omma leiba pean söma, ning seks
 olled sa kuus päwa seadnud, et meie nen-
 de sees omma tööd peame teggema. An-
 na omma armo, et ma keiksuggust tööd,
 mis ial ette tulleb, julgeste ning rõmoga
 arrateen, ning sinno käest õnne ning õn-
 nistust pallun. Önnista ka, armolinne
 Jummal, keik, mis ma ette wottan, ning
 arra lasse mind mitte omma hinge tööd
 arra-unnustada; waid et ma tööd tehhes
 sinno peäle mötlen, ning ommas südda-
 mes sinno pole õhtan. Önnista keik, mis
 sinna mulle olled annud; ning nenda kui
 sa sel päwal olled lonud need linnud tae-
 wa al, ning kallad merre sees, ning olled
 murret meie eest piddanud, enne kui meie
 weel ollime lodud, et meie neist piddime
 toidust sama; nenda pea nüüdke weel
 murret

murret meie eest, ning lasse linnud taewa
al ning kallad keige wette sees figgida.
Keige = ennamiste agga taida mo südda
usso, armastusse, kannatusse ning püh-
ha kumbedega, et ihho ning hing saaks
üllespetud. Te sedda, armolinne Jum-
mal, Jeesusse Kristusse parrast, Amen.

Shto-Palwe Reljapawal.

Selde taewane Jssa, minna tannan
sind süddame ning suga, et sa päwa
ning õdd lonud, ning olled sedda päwa
seadnud, et meie omma tõdd peame tegge-
ma, ning sedda õdd, et meie same hinga-
da. Kidetud olgo sinno kallis nimmi, et
ma tannapäaw sinno armo läbbi ollen
joudnud omma tõdd tehha, ning olled keif
kurja ning kahjo minnust ärrakeelnud. An-
na niid, armolinne Jummal, et mo
wässinud ihho sel õsel nenda saaks hinga-
da, et ühtegikartus, hädda egga willetsus
mind ülles ei ärrata. Sinna, oh Jssa!
wotta mind wasto ominaks lapses, et
ma julgen omma pea sinno süllesse pan-
na. Seks ehbita mind õige usso, tõssise
armastusse ning pühha kannatussega /
et

et minno südda kindlaste sinno isfalikko
 armastamisse peäle woits lota. Lasse siis
 ka sinno pühhad Inglid olla minno ning
 minno honette ümber, et turrat se moi-
 raja loukoer ossa minnust ei sa. Hoi-
 meid tulle-kahjo ning wargade eest. Wi-
 maks olle sinna, oh! armas Jesus, mul-
 le ossaks / siis uinun minna rõõmsaste
 maggama. Amen, se sündko nenda, A-
 men.

Hoimiko-Palwe Redel.

SH! teigewäggerwam Jummal, Ma
 ning taewa Poja / ma tullen praego
 sinno pühha palle ette, ning tännan sind
 teige se hea eest, mis sa mulle minno el-
 lo aial olled teinud. Sa olled mulle ih-
 ho ning hinge annud, ning tännini hoid-
 nud. Ma ollen sinno hõlets olnud, ning
 sa olled murret kannud, et mo hing, mis
 patto läbbi olli ärrarikkutud, ning pididi
 huffa minnema, pattust sai peästetud
 ning pididi ueste sundina. Sa olled sel
 päwal sedda essimeest innimeest lonud, ning
 jummalikko wiside ning kombedega ehhi-
 tanud. Oh! armas Jummal, wata
 nüüd

niüüd minno peäle, missuggune ma ollen;
 kelle sarnane ollen minna niüüd? Parra-
 go Jummal! kurrati näggo näikse mul
 ning feikil innimestel ollewad: Parra-
 da siis sedda/ mis on ärrarikkutud. Gets
 olled sinna jo omma aino Poia Jesust
 Kristust ilmale lakkitanud, et temma pid-
 di meie sarnatsets sama, ning meie pat-
 tud risti peäle kandma, et meie piddime
 jälle temma sarnatsets/ õigets ning püh-
 haks sama, ning et Jummal näggo
 meie sees saaks jälle üllesehhitatud. - Uita/
 et ma otsin abbi omma õnnisteggia Je-
 susse kääst, kes sel päwal risti on lödud/
 ning temma peäle õige usso sees watan,
 ning hakkab sedda patto wihtama, mis
 minno õnnisteggiat on risti peäle saat-
 nud. Uita siis ka / armas Jummal, et
 ma omma lihhalikkud himmud risti lödn/
 ning ühtlase omma Kristussega surren/
 et ma temmaga jälle woin üllestousta /
 ning ühhe ue ning wagga ello sees ellada,
 ja nenda ennam ning ennam sinno sar-
 natsets sada. Seeb se on, mis ma feigest
 süddamest sinno kääst pallun/ wotta minno
 palwed kuulda Jesusse Kristusse kannat-
 tamisse ning surma pärrast, Amen.

^e
Oheto-Palwe Nedel.

SH! helde Jssand Jummal, minno
 südda, meel ning keel hakkab praes-
 go sind tännama; sest sa olled kui se armo-
 hallikas tännapäär rohkeste omma ar-
 mo minno peäle lastnud tulla. Oueksid
 teik minno liikmed teled, süski ei jouats
 neunud teik sinno heateggemissed üles-
 rägida. Sinno arm on se, et ma weel
 ellus ollen; sa olled mo hinge hoidnud
 hukatusse ning mo ihho pahha haigusse
 eest; paljo kurja olled sa minnult ärratä-
 nud, ning olled mind rohkeste önnista-
 nud. Olle süs, armas Jummal, nisug-
 gune weel minno wasto, kui sa tännini
 olled olnud. Botta omma holeks mind
 ning teik, mis mul on, ning katta mind
 omma tibadega, et ma rahhoga mag-
 gan, ning home warra ue rammoga ül-
 lestoufen, ning omma tööd sinno auuks
 hakkam ning lõppetam. Ning kui minno
 wiimne ello tund tulleb, süs kinnita mind,
 et ma kindla ussoga Jessusse Kristusse
 peäle lotes süit ärralähän, ning iggawes-
 te önsaks saam, Amen.

Homiko: Palwe Laupäwal.

S H pühha Jummal! helde Jssä, min-
no essinenne tõ peab se ollema, et
minna sind kidan ning tannan; sest üpris
suur ning hea on se, mis sa mulle olled
teinud. Minna ep olle wäart neid hea-
teggemissi, mis sa mulle teed iggapäaw.
Paljo head olled sa minno ihhule teinud,
agga paljo ennam mo hingele; Sest sa
olled mind risti-rahwa seas lasenud sun-
dida / kus ma sinno sanna ning tahtmist
saan õppida, et ma woiksin ommast
pattust peaseda ning iggaweste õnsaks sa-
da. Minna lähhan nüüd ta omma tõ-
le ning wottan sedda ette / mis sa issi
mind olled käsnud tehha. Õnnista siis
minno tõ ning teggeminne; õnnista min-
no wäljaminneminne, et ühtegi willetsust
egga appardust mulle ei sinni; õnnista
minno sissetulleminne, et ma nenda om-
ma kotta taggast tullen, et ma wäljas üh-
tegi patto ei olle teinud. Sel päwal ol-
led sa taewa ning Ma Loja hinganud,
ning omma kätte tõ peäle waarnud, ning
wata! keik olli wägga hea. Mis peat
minna waene ütlema, kui ma waran
ning

ning mötlen feige se peäle, mis ma sel
 nåddalil ollen teinud? Ei ma tohhi om-
 mad pattud ärrasallata; minna tunnis-
 tan, et minno tö ning teggo ei kolba; se
 pär rast pallun minna: heida armo min-
 no peäle, ning anna mulle feif minno
 pattud andeks: finnita mind omma püh-
 ha Waimo läbbi, et ma parreminne en-
 nast woin tullewal nåddalil patto eest
 hoida. Ärra tüddi ka mitte ärra mulle
 head teggemast, waid sinno heldus ning
 arm olgo minno peäl iggaweste, Jesusse
 Kristusse pär rast, Amen.

Oheto=Palwe Laupäwal.

SH! sa iggawenne Jummal, üks nåd-
 dal on ta sinno armo läbbi rahho-
 ning hea terwissega möda läinud. Sin-
 na suur Jummal olled sedda head mulle
 teinud. Tubba'ma olleksiin ammogi huk-
 ka läinud, kui sinna ex ollets mind faitse-
 nud. Sepärrast rännan minna sind fei-
 gest süddamest, ning pallun sind allandik-
 kult: hoia mind feige hädda ning willet-
 susse eest. Sa olled tru, sepärrast lodab
 mo südda sinno peäle, sesamma lotussoga
 hei-

heidan minna ennast mahha. Sinna
 agga, oh helde Jēsa! tulle mo süddames-
 se, ning te ennesele siina asset. Ehhita
 minno südda usso, armastusse ning kan-
 natussega, ning ärra lasse mind ühtegi
 möttelda, rägida ehk tehha, kuid üks päinis
 sedda, mis so pühha Waim wõttab min-
 no sees tehha. Anna armo, et ma hak-
 kan ma-ilma ärrapõlgama, ning taewa
 järrele iggatsema, ning kui se tund liggi
 saab, et sa, oh armas Jummal! mind siina
 taewa tahhad sata, siis olgo so pühha
 Waim minno sees, et, kui ma teys ei woi
 rägida, temma siiski minno sees lõpmat-
 ta woiks õhtada, ning nenda sinno püh-
 ha palle ette tulla. Kule minno palwe,
 armas Jummal, Jēsusse Kristusse pär-
 rast, Amen.

Üks tänno-Palwe

Meie Jēsanda Jēsusse Kris-
 tusse Innimesseksamisse ja
 Sündimisse pärrast.

Oh sa helde ning armolinne Jummal
 poeg Jēsus Kristus, sa õige inimeste
 armastaja! au, kitus ja tänno olgo sulle
 sinno

sinno sure heldusse pärrast, et sa meie lih-
 hast ja werrest olled ossa wõtnud, meie
 wennaks sanud, ja meid keik ni wägga
 auustanud, et meie sinno läbbi Jumma-
 la lapsiks ja suggulasiks olleme sanud.
 Sa suur kunningas, keikide Issandatte Iss-
 sand, sa keigetõrgem, wäggaewam ja rik-
 kam Issand! kuidas olled sinna meie wae-
 se alwa ja nõdra lihha ja werrega ennast
 kihlanud? kuidas olled sinna meid isse
 Jummalala au ning nou sisse üllendanud,
 et sinna, kui tõsine inimenne, selle kolm-
 aino Jummalala sees nüüd olled ja ellad?
 Inimenne on patto läbbi koggoniste
 arrarikkutud, wata, kui wägga on temma
 nüüd sinno sees pühhitsetud ja puhtaks
 tehtud! temma olli arranatud, wata, kui
 ta sinno sees on õnnistatud! sa olled nifug-
 guse innimesse ihho ja hinge ennesele wot-
 nud kui meil on, et sa meid ihho ja hinge
 polest piddid terweks teggema. Anna
 armo, et minna nüüd mo hinge, ihho
 ning selle liikmed, mis sinna ni wägga
 ennese sees olled auustanud, pattudega
 mitte ei rojasta egga teota, waid et sinna
 minno sees, ning minna õige usso läbbi
 sinno sees woiksin pühhaste ellada. Sa
 õnnistatud neitsi Poeg! sa Issanda õnnis-
 tatud!

tatud! kelle sees keit rahwast Ma peäl õn-
nistakse. Meie ollime Jummalast ärra-
lahhutud; ennä! kuida meie sinno sees ni
kindlaste Jummalaga olleme ühte sanud!
meie ollime kurratist teotud; ennä kui wäg-
ga nüüd sinno sees auustud! meie ollime
Jumala wiha al; ennä! kui wägga
nüüd sinno sees armastud.

Oh! kuida woib Jummal nüüd meie
wasto wiha piddada? kuida woib ta
meie waenlane olla? kuida woib ta meid
riffuda, kes meie temma lihha ja werri
olleme? ükski ei olle ial omma ennese lih-
ha wihtanud. Otse kui sinna, armas
Jesús, nüüd tõssine Jummal ning tõssi-
ne inimenne iggaweste jääd, nenda on
Jummal sinno inimessetsamisse läbbi
meile kinnitanud iggawest sõbrust, igga-
west armo, iggawest leppitamist, igga-
west laste õigust, iggawest rahho Jum-
mala ja inimeste wahhel, et meie sinno
sugguwõssa olleme, ning kui sinno om-
maksed ning-wennad sinnoga woime ella-
da iggaweste. Oh mo kallis Jesús! sinna
olled selge arm, heldus ja rõõm. Sinna
olled se õige walgus, mis meid walgustab;
Sinna olled se õige te, mis Issa pole juhha-
tab; Sinna olled se iggawenne tõdde, mis
meid

meid õppetab; Sinna õlled se iggawenne
 ello, mis meid ellawaks teeb; Sinna õlled
 se iggawenne arm, mis läbbi Jummal
 omma armo annettega meile tulleb; Sin-
 na õlled se iggawenne õigus omma lunn-
 nastamisese läbbi, mis meid õnsaks teeb;
 Sinna õlled se iggawenne surem Preester/
 kes meid õnnistab, meie eest pallub, ja kes
 ishiennast täieks lunnastamisese hinnaks
 meie pattude parrast on annud. Sinno
 ello on innimeseste walgus. Nende rõ-
 mustamisese õlled sa taewast mahha
 tulnud; Sa õlled innimisesese sanud, et in-
 nimesesed woiksid Jummalala lapsiks sada.
 Oh! kui armas õlled sinna minno südda-
 mes? mis illus on so näggo? mis armsad
 on sinno woisid ning kõmbed? mis lahked
 on sinno kõnned, sa keige illusam innimes-
 te seast? oh! minno sobber, tulle mo süd-
 damesse; mo wend! ärra põlga mind;
 minno armastaja! ärra taggane min-
 nust; mo peigmees! wotta mind wasto
 helde su andimisese; mo süddame rõõm!
 ühenda ennast minnoga, finnita minno
 usko, et sinna tõeste ja täieste omma
 Jummalikto werrega mind õlled ärra-
 lunnastanud, ja et sa omma innimesese-
 samisese läbbi minno wennaks sanud, kel-

lel halle meel minnoga on feige minno
 hädä parrast, ning kelle jure minna fei-
 ge waewa sees julgeste woin tulla ning
 kowwaste abbi otsida. Keige-ennamiste
 tulleta mo meele, et sa minno lihha ning
 werre isfiennese sees ülle keikide taewaste/
 ülle feige Inglise jummalikko au sisse
 olled tõstnud, et minna keik tühja illo siin
 ma-ilmas pean ärrapõlgama ja õige
 usso läbbi jo siin taewas ellama ning sed-
 da au taktanoudma, mis sinno sees min-
 no iggawesseks rõnuks mulle on antud
 ning walmistatud.

Oh wõtta, armas Jesuke!
 So sängiks minno süddame.
 Oh wõtta temmas hingada,
 Et minna sind ei unusta,
 Amen.

* * *

Üks tänno-palwe

Jesusse Kristusse kibbedä
 kannatamisese parrast, misga temma
 meid Jummalaga leppitanud.

H! Jesus Kristus, sa ilma süta Jum-
 mala

mala tal, kes sinna ma-ilma pattud olled ärrakannud! ma tannan sind süddamest sinno kibbeda kannatamisese ning surma eest, kui keige ma-ilma hädda, se on keikide innimeste kurbdus, ahvastus, wallo, kartus ja wärriseminne sinno peäle tulnud ja sinno hing kurwaks sanud surmani. Kes woib sinno hinge ahvastust ärramoista ning üllesrägida? Oh sedda hinge hädda! o sedda süddame wallo! oh sedda waimo jällestust! oh sedda surma woitlemist! oh sedda werrihiggi! mis tannalikko süddamega pean minna sind wastowotma? Oh Jessand! sa olled töeste keikide eest surma maitnud, se eest tannan ma sind, sa tru südda. Ma tannan sind sinno allandikko palwe eest, kui sinna aedas omma palle peäl Jummalat kummardanud, ja isstiennast minno asemel Jummalale ohwriks annud. Minna tannan sind sinno köidikkude eest, misga sinna kui kurjateggia kinniseutud olnud, et sa mind neist iggawesse surma paelust tabtsid lahti peasta. Minna tannan sind sinno harwade parrast, kui sind minno patto parrast piitsaga lödi, minna tannan sind sinno sure allandusse ning tassase me-

le pärrast, misga sinna minno förtust,
 au=ahnust, wihha ning tiggedust olled
 maksnud ning ärratasfunud. Ma tän-
 nan sind, et sa omma risti=surma läbbi
 sest wiimsest ja hirmsast Jummata koh-
 tust mind olled ärrapeastnud. Ma tän-
 nan sind sinno kibbowitsa kroni pärrast,
 mis sa minno heaks kannud, et sa igga-
 wesse au=kroniga mind woiksid ehhitada.
 Ma tannan sind, et sa kui üks ärranetud
 taewa ning Ma wahhel risti peäl olled
 ponud, ja mind se läbbi sest iggawessese
 needmissese ärralunnastanud. Oh sa püh-
 ha ihho! Oh sa helde südda! oh sa kallis-
 pea! oh sa illus palle! oh teie selged sil-
 mikessed! oh teie õnnistud käd! oh teie
 kassinad kõrwad! oh teie kaunid jallad!
 kuidas ollete teie keikipiddi minno patto
 pärrast waewatud? Oh Jummal! kui
 suur on sinno wihha patto peäle, et sa
 omma ainosündinud Poia peäle ei olle
 mitte armo heitnud? Oh Jesus! kui suur
 on sinno arm minno wasto, et sa seesti-
 ning wäljaspiddi fedda ilmarägimatta
 põrgo wallo ni kannatlikko süddamega
 kannatand, et minna ei piddand fedda
 iggawest surma nähha sama iggaweste.

Minna tannan sind, et sa risti peäl
 sinno

sinno omma waenslaste ning ka minno eest, kelle pattud sind risti peäle saatnud, olled pallunud ning üttelnud: Jäsa, an-na neile andeks, sest nemmad ei tea, mis nemmad tewad.

Ma tannan sind se sanna eest, mis sa Joannesele olled räginnud: Wata! se on sinno emma. Küül sa wöttad ka minno eest murretpiddada ning minno kurbdusse sees mind rõmustada.

Ma tannan sind ka nende rõõmsade sannade pärrast: tanna pead sa minnoga Paradisis ollema. Ma pallun sind, mõtle ka minno peäle ommas ritis, ja wiimse hädda sees te mulle paradisi ukse lahti, et ma täie lotussega rõõmsaste siit woin ärralahkuda.

Ma tannan ka süddamest se sure hingede hädda pärrast, mis sees sinna olled küssendanud: minno Jummal! minno Jummal! miks sa olled mind mahhajätnud? Kinnita se läbbi minno usko, et sa mind surma häddas niid ei tahha mitte mahhajätta, waid et sa kui minno Jäsand ning minno Jummal tahhad keigest häddast mind lahti peasta, ja mind õnsaks tehha.

Ma tannan sind so janno pärrast, et sa üttelnud: Mul on janno. Olgo sulle

sulle ka janno minno hinge õnne järrele,
ning kustuta minno janno se ello-weega,
mis keeb iggawesse ello sisse.

Halleluja! kitus ning tänno olgo ka
sulle se rõõmsa fanna eest: Se on lõp-
petud, sest nüüd olled sa ka wiimse tin-
ga Jummalala kohto ees minno ärralun-
nastamisfeks maksnud, ning minno õn-
nistusse otsus on sinno käes. Sepärrast
tännan minna ka wiimaks sind so wiimse
fanna eest: Jsa, sinno kätte annan
minna omma waino. Sest sinno
surm on mind Jummalaga leppitanud
ja minno surma ärraneelnud, et ma ka
omma Waino sinno ja minno taewase Jsa-
ja kätte woin anda ning temma armo sees
hingada iggaweste. Seddasuggust täie-
likko lunnastamisse hinda olled sa, taewa-
ne Jsa, minno iggawessfeks lunnastamis-
feks wastowotnud, et sa ei tahha minno-
ga kohtusse minna, waid omma hallas-
tusse rikkust pattude andeks-andmissse läbi
bi illesnäidata. Sinno Poia Jesusse kal-
lis surm toob mulle nüüd õigust, kulutab
Jummalikko rahho, ning annab hingele
rõõmo, et ma hea melega woin keik pattu-
sed hinnud surretada, ja minno Jesusse
auuks waggadusse ja õnnistusse sees ella-
da ilma lõpmatta.

Sest nüüd olgo taewas tänno Isfale!
 Kes meid sures waewas aitnud heldeste,
 Bitus olgo järgest Jesussele ka.
 Pühha Waim! sind kõrgest kiitko ilma=ma.
 Isfand, heida armo meie peäle, Amen.

* * *

Tänno = palwe

Jesusse Kristusse Jummalala
 Poia rõõmsa üllestousmisse
 parrast.

SH! sa teigewäggewam, patto, kurrati,
 surma ja põrgo ärrawoitja, Jesus Kris-
 tus! minna tännan sind süddamest sinno rõõm-
 sa Üllestousmisse parrast, mis läbbi sinna sur-
 ma kääst woimust ärrawotnud ning huk-
 kaminnematta ello walgusse ette tonud. Sin-
 no kääs on nüüd surma ning põrgo wotmed.
 Sa olled surnud olnud, ja wata, nüüd ellad
 sinna iggawessest iggaweste. Surm, kus on
 nüüd sinno odda? põrgo-haud, kus on sinno
 woimus? Kitus ning tänno olgo sulle, kes
 sinna sedda woimust nende peäle meile olled
 saatnud. Separrast on minno südda rõmus,
 sest nüüd trestab mo au iggaweste. Tae-
 wane Issa ei olle sind mitte surma sisse jätnud,
 roaid

waid ürrikesse aia pärrast üllesärratanud ja ig-
 gawesse auga kui kroniga minno heaks sind ehhi-
 tanud. Minna ollen nüüd tõeste sinnoga ülles-
 ärratud, ja sinno sees üllestousnud, et ma u-
 ello sees pean káima. Sinna olled isfi tõeste
 se üllestousminne ja ello, kes sinno sisse ussub,
 ei lähhá se surrema, et ta kül surreb. Sinna
 olled nende usklikeude ello, ja ei surre mitte,
 sepärrast ei woi ka nemmad omma ello mitte
 ärrako-utada. Oh minno Jssand! kuidas ol-
 led sinna sure auga ommast hauast üllestous-
 nud, nenda et Ma wárrisenud ja sinno waenla-
 sed kohkunud ning suurt hirmo tunnud. Agga
 omma sõbradele, neile patto kahhetsewa Züngrit-
 tele, olled sa ennast heldeste náitnud, ning Mariale
 ütelnud: minne ja ütle minno wendadele: min-
 na lähhen ülles minno ja teie Jssa, minno
 ja teie Zummala jure. Oh! kui rõõmsaste olled
 sa pärrast isfi nende jure tulnud, ja sedda rahho
 Zummalaga neile kulutanud. Sa olled nendega
 sõnud ja jonud nende usso finnituseks, et sa tões-
 te ellad, ja olled nende süddamed taewa rõmoga
 jahhutanud. Oh sa helde, armolinne, rõmus
 ja ellaw rahho saatja! tulle ka minno südda-
 messe ja rõmusta minno wäese hinge. Kulu-
 ta mulle ka, et sa Zummala armo, pattude
 andeks-andmist, õigust, woimust, rahho-
 iggawest rõmo ja ello omma üllestousmist
 lähhi minnule olled saatnud, ja patto, sur-
 ma, kurratit ja iggawest huffkatust ärrawoit-
 nud.

nud, ja minno heaks ka-utanud. Nüüd an-
na armo, et ma süddamelikko pattustpöörmis-
se läbbi ka waimolikkul kombel pattusest el-
lust üllestousen, ning sinno auuks eddespiddi
ühhe ue ja wagga ello sees woiksin ellada. Tou-
se sinna minno sees ülles, rikku kurrati teud
minno süddames ärra, ning wallitse omma
Waimoga seäl sees kui minno hinge Kunnin-
gas. Kui nüüd selle Waim, kes sind surnust
on üllesärratanud, minno sees ellab, siis wot-
tab sesamma Waim, kes sind, minno Jesust,
surnust on üllesärratanud, ka minno surnud
kehha haudas ellawaks tehha, sepärrast et ta
seäl sees kui omma hone sees siin on ellanud.
Siin on meie ello warjule pandud sinno sees,
agga seäl sawad meie ihhud sinno ärraselleto
ihho sarnatseks sama ja meie peame sinnoga
au sees arwalikkuks sama ning jama igga-
weste.

Oh armas Isand, Jesus Krist!
Sa tuisid surmast ülles
Meid peästa surmast, kurratist;
Meid hoia ommas sülles;
Oh aita omma Waimoga
Meid leik uut ello algada,
Mis sinna meile saatsid, Amen.

Üks Tanno=Palwe

Meie Issanda Jeesuse Kris- tusse rõõmsa Taewaminnemisse pärast.

DS! sa keigewäggewam ja iggawenne ello
 Würst, Jeesus Kristus, kes sa omma
 rõõmsa taewaminnemisse läbbi Jummalä au
 parrama kääle olled istnud, ja omma waen-
 lased, patto, surma, kurratit, ma ilma ja ig-
 gawest põrgo omma jalgade alluseks järkeks
 pannud. Kuida pean minna sesuggust woimust
 ja wallitsust hästi külkiitma ja tännama?
 Sa olled meie pattude puhhastamist issiennese
 läbbi teinud, ning pärast üllemaks sanud kui
 keik Inglid taewas. Sest sinno taewane Jeesus
 on sind pannud istma omma parrama kääle
 taewas keige Würsti walla, ja woimusse, ja
 wäe, ja wallitsusse, ja keige nimme üle, mis
 nimmetakse mitte ükspäinis sessinnatses waid
 ka tullemas ilmas, ja temma on keik sinno jal-
 gade alla pannud, ja on sind pannud peaks
 loggodussele; et sa issiennesega keik piddid täit-
 ma. Nüüd olled sa meie pea, ja meie, sinno
 liikmed, olleme jo sinnoga ja sinno sees taewas-
 te asjade sekka seätud. Nüüd tahhad sa omma
 liikmed ello, walgusse, woimusse, rahho ning
 rõõms

rõmoga täita. Sa olled meie iggawenne surem
 Preester, ja tahhad meid omma pühha Bai-
 moga woida. Nüüd woid sa nende palwed
 kuulda, ja neid õnsaks tehha, kes sinno nimme
 appi hüüdwad, ja sinno peäle lootwad. Et sin-
 na nüüd, kui meie pea, taewas ellad, siis tom-
 mad sa ommal aial meid so liifmid ennese järre-
 le, et meie seäl olleme, kus sinna olled, ning sin-
 no au nähha same. Se peäle lodame meie ning
 sesinnatse lotusse järrele peab meie ellamine jo
 siin taewas ollema; sest kus meie warra on, seäl
 peab ka meie südda ollema, et meie sedda takka-
 nouame, mis üllewel on, ja ei mitte sedda, mis
 ma peäl on. Tomma meie süddamed ennese
 pole, siis meie palwega joofseme sinno järrele.
 Anna meile pühha himmude tiwad, siis meie jär-
 restikko õhkamistega usso läbbi lenname sinno
 pole. Oh! millal tullen ma siina, et ma sinno
 palle saan nähha? millal saan ma omma tae-
 waminnemist piddama minno ja sinno Issa,
 minno ja sinno Jummalajure? Tulle, Issand
 Jesus, ja wotta mind ennese jure. Jah! Amen.

Oh Jesuke, so järrele
 Meid tomma wäggewaste,
 Meid pühhaks te, et ellame
 Kui õnsad iggaweste,
 Amen.

Tänno-palwe

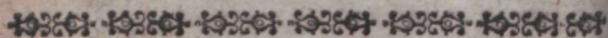
Se kalli pühha Waimo eest

Mis Kristus meile saatnud.

Oh minno kallis Jesand Jesus! Kuida
 woin minna sind kül tännada se sure
 jummalikko ja kalli anni pärrast, mis sinna
 meile olled töotanud ja üttelnud: minna tah
 han omma Waimo wäljawallada
 feige lihha peäle, et nemmad peaw
 wad kossuma kui rohhi jõe äres.
 Jahhuta minno ärre, kulnud südda omma
 Waimo kui ello-weega, et ma woiksin head
 wilja sulle kanda. Oh! walgusta, sojenda
 ning süta minno südda õiges uskus, ar
 mastamisses, palwes ja Jummalala kitusfees
 et so Waimo annid minno sees woiksid põlleda
 ja paistada. Oh pühha Waim! sa kallid
 Jummalala tulloke, walgusta meid. Oh sa ell
 wessi! jahhuta meid. Oh sa Jummalala hing
 te meid ellawaks. Oh sa pühha Jummalala sõrm
 kirjota omma kässo-sanna minno süddame se
 se. Oh sa wäggi üllewel kõrges! tiannita meid
 meie nõdrusse sees. Oh sa taewane rõmo, õll
 rõmusta meid meie kurbdusse sees; sa soe wihtm
 ke! kossuta meie ärranärsitud süddamed.
 Jesus! walla meie peäle rohkeste sedda õll
 pal

palwe Waimo, kes meie eest ja meie sees pallub
 ilmarägimatta õhkamistega, ning kes meie wai-
 moga tunnistab, et meie Jummalalapsed olle-
 me. Lasse tedda meie sees allati õhkada: Ab-
 ba, aita armas taewane Jõsa! et meie sest pal-
 west woikšime tunda, et so Waim meie sees el-
 lab. Emma olgo meie sees üks tarkusse, hea
 nou ja Jummalalapsuse Waim. Ta tehko
 meie süddamed selle kolm-aino Jummalalapses;
 Ta sünnitago meid ue sündimisse läbbi ues lo-
 maks Jeesusse Kristusse sees. Oh sa iggawen-
 ne Waim! võra meie süddamed sestinnatsest
 ilmalikkust ellust ärra iggawesse ello pole. Eh-
 hita meie sees Jummalalapsuse riki üles, mis on õigus,
 rahho ning rõõm pühha Waimo sees. Meie
 Jõsanda Jeesusse töötust möda õppeta, juhata,
 flinnita, jahhuta meid ning te meid ellawaks;
 olle meie eestkostja, abbimees, nou-andja, wäggi,
 meie hinge walgus ja rõõm keige kurbdusse sees.
 Olle meie waimo wäggi, et meie libhalikkud
 himmud ennese sees woikšime lämmatada, et sin-
 no hea Waimo wisid ning kumbed agga meie
 sees woikšid kossuda ning kaswada. Oh meie
 alnus hinge rõõm! hoia meid, et meie sind pat-
 tudega ei kurwasta ehk ennesest ärra ei aia, waid
 ja meie süddamesse, ning ella meie hinge sees
 sestinnatse ning tullewa ello sees. Sinna au
 Waim, hinga meie peäle, ja anna meile Jum-
 malalapsuse au nähha siin uskus ja waimus ning seäl
 iggawesses ellus.

Oh Jäsa, helde jaggaja!
 Oh! kule palwet armoga,
 Ja sedda annet anna:
 So Waimo meile läffita,
 Siin temma läbbi juhata;
 Ja taewasse meid kañna,
 Amen.

Patto Tunnistusse Palwed,
 mis sees meie ommad pattud Jum-
 mala ette tunnistame, andeks-andmist
 ja ello parrandamist Jummalä käest
 pallume.

SH! sa suur Jummal, minno Eoja ning õne
 nisteggia, minna kaeban ning tunnistan
 sinno ette, et ma kül sinno sarnatseks ning sinno
 kumbede järrele ollen lodud, agga et ma, parran-
 go Jummal! sedda õnne ollen ärraka-utanud
 ning kurrati sarnatseks sanud, ning minno kurri
 südda armastab selle kurja waimo wiisid, kumbed
 ja joned. Minna wiiskan sedda, mis sa, armor-
 linne Jummal, mind käsäid, ning puän sedda hea
 melega tehha, mis mo hinge waenlased tahtwad,
 et ma omma hinge huffatusseks pean teggema.
 Ni suur on minno patto hädda ning kurjus. Ep

olle mul õigust, egga pühitsust; usust minna
 ei tea; armastus on minno süddames ärrakust-
 nud. Sest ollen minna hirmsaks ning roppuks
 sanud sinno pühha silma ees. Agga, seeb se feige-
 pahhem weel on, et ma õiete ei tunne, kui suur min-
 no patto hädda ning kurjus on. Ma ollen hõle-
 ta olnud ning ei mõtelnud se peäle, mil wiisil ma
 saaksin sinnoga ärraleppida ning ommast pattust
 peästetud. Minno südda on kowwa ning ei kar-
 da sinno wiikka, ning ei mõtle õiete sinno heateg-
 gemiste peäle. Hallasta sinna, oh tru Jummal!
 minno sure sõggedusse ning hädda pärrast minno
 peäle. Sinno pühha Waim peksko rusuks min-
 no südda, et ma õppiksin tundma ommad pattud,
 neid süddamest kahhetsema ning nutma. Kisu
 mind wäggiise kurrati rigist; anna mulle Jeesuse
 Kristusse pärrast minno pattud andeks; pesse mind
 omma Poia werrega puhtaks; finnita mind, et ma
 kurrati ning patto wasto pannen, ning neid wiik-
 fan. Oh! mo helde Jessa, heida armo minno
 peäle, ning wotta mind armo! ikkult jälle ommaks
 lapsels wasto. Ehk minna kül ollen sind ärra-
 unnustanud ning mahhajätnud, siiski ärra un-
 nusta mind mitte ärra, ning ärra jätta mind mitte
 mahha; ärra wata teys minno pattude peäle, waid
 wata Jeesuse Kristusse kannatamisse ning sur-
 ma peäle, ning selle pärrast kule minno palwe,
 Amen.

Üks teine Palwe.

S H pühha ja helde Issand Jummal! minna
 tunnistan sinno ette, et ma ep olle mitte üks
 päinis patto sees sündinud ja ilmole tulnud,
 waid ka omma ristmisse seädust mitmelsuggusel
 wiisil ülleastnud ja mahhajatnud, sest et ma süd-
 damelikkus kartusses ja armastusses sinno ees ep
 olle ellanud. Ma ollen saggedaste ennam omma
 kurja pattuse tohtmissse järrele silma-himmo, lih-
 ha-himmo ja kõrge ello sees ellanud, kuid et ma
 so pühha ja head tahtmist minno hinge õanistus-
 seks olleksin tähhele pannud, ja minno pattust lih-
 ha risti ponud himmo ja ihhaldamissegga. Anna
 mulle armo, et ma omma põhjatumat kurjust ja
 hinge hädda keigest süddamest õppin tundma ja
 tahhetsema. Ürra nuhtle mind omma waest last
 mitte sinno lange kohto järrele, waid olle mulle
 armolinne Jesusse Kristusse sinno Poia pärrast,
 ja puhhasta minno südda temma werrega, et ma
 se läbbi woiksin sinno mele pärrast olla ning jäda
 iggarwest. Sata nüüd ka minno hinge sees ühhe
 pühha hirmo ja tüddi keige pattuste himmude,
 mõttede, sannade ja teggude wasto, et ma omma
 ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid Je-
 susse Kristusse omma allandikko, armolisse ja
 tassase õnnisteggia jälgede sisse astun, ja temma
 järrel káin omma ello otsani. Kule minno palwe
 selgest armust, Jesusse Kristusse minno armsa
 Issanda ja õnnisteggia pärrast, Amen.

Kunninga Tarweti

Seitse Pattustpöörmissse
Palwet.

Esminenne Palwe.

VI. Laul.

I. Tarweti Laul.

2. **S**H Jehowa! ärra nomi mind mitte
ommas wihhas, ning ärra anna mul-
le mitte hirno ommas tullises wihhas.
3. Jehowa! olle mulle armolinne, sest et min-
na ollen nödder; te mind terweks, Jehowa, sest
et minno lufondid tundwad hirno.
4. Ja minno hing tunneb suuret hirno, ning
sinna, Jehowa, kui kaua?
5. Põra mo pole Jehowa peästa mo hinge
ärra; te mind õnsaks sinno hallastusse pär-
rast.
6. Sest et surmas ep olle sinnust mällestus;
kes woib sind haudas fita?
7. Minna ollen ärrawásfinud minno ägga-
misses; keige se õõ uiutan minna omma wo-
di; omma silma weega leotan minna omma
sängi.

8. Mo filmad on ärrakuinud melehaigusse pärrast; need on wannaks läinud felfide minno waenlaste pärrast.

9. Tagganege minnust ärra, felf, fes teie tühja rete, sest Jehowa on minno-nutmisse heäle kuulnud.

10. Jehowa on minno allandikko palwe kuulnud; Jehowa wottab minno pallumist wasto.

11. Sago felf minno mihamehhed häbbiks, ning tundko nemmad suurt hirmo; tagganego nemmad ning sago häbbiks äffetselt.

Teine Pattustpöörmissse Palwe.

XXXII. Laul.

Taweti Öppetus.

1. Usad on need, felle illekohhus on andeks antud, felle pat on kinnitattud.

2. Önnis on se innimenne, fellele Jehowa tiggedust ei arwa süüks, ning felle waimo sees ei olle kawwalust.

3. Kui minna patto ei tunnistand ülles, silä läfsid minno lufondid wannaks iggapäwa minno möiramisse pärrast.

4. Sest sinno fässsi olli raske minno peäl ööp

ja pätwad ; minno üddi on kwinud ärra otse kui
suisse poua läbbi. Sela.

5. Mo patto tunnistasin minna sulle, ning
omma tiggedust ei olle minna finnikatnud.
Minna ütlesin: minna tahhan issiennese peäle
ommad ülleastmissed tunnistada JEHU.
WUE; siis andsid sinna minno patto kurbust
andeks. Sela.

6. Sepärrast wotwad sind allandikkult pal-
luda keif waggad armo alal; töeste kui paljo
wet touseb, ei ullata se nende liggi.

7. Sinna olled minnule warjuks, sinna hoi-
ad mind ahhastusse eest; sinna annad mulle
rohkeste römoga laulda, et sa mind peastad.
Sela.

8. Sinna ütled: minna tahhan sind targaks teh-
ha ning õppetada sedda teed, mis sinna pead käl-
ma; minna tahhan sulle nou anda, mo film peab
sinno peäle waatma.

9. Ürge olge kui hobbone ning kui eestihobbo-
ne, need on moistmatta; nende suus on waljad
ning sulissed neid tallitseda muudo nemmad ei tul-
le sinno liggi.

10. Paljo wallo on sel Jummalakartmatta,
agga kes lodab JEHUWA peäle, saab roh-
keste hallastust.

11. Olge rõõmsad JEHUWA sees, ning
olge wägga rõõmsad, teie õiged! ning laulge
rõõmsaste, keif, kes teie süddamest waggad
ollete.

Kolmas Pattustpöörmissse Palwe.

XXXVIII. Laul.

1. Taweti Laul mällestusfeks.

2. **T**EHOWA! ärra nomi mind mitte
ommas fanges wihas, ja ärra
anna malle mitte hirmo ommas tullises wi-
has.

3. Sest sinno noled on minno sisse läinud, ning
sinno kässi minno peäle tulnud.

4. Ep olle terwist ühtegi minno lihhas sinno
melepahhandusse pärrast; ei olle rahho minno
lukontide sees minno patto pärrast.

5. Sest minno tiggedussed on ülle minno pea
läinud, kui üks raske koorm on nemmad läinud
raskemaks, kui minna sudan kanda.

6. Minno patto hawad haisewad pahhaste,
ning jookswad mädda minno rummalusse pärrast.

7. Minna ollen sure murrega kõrweras ja
kirus, minna käin kurwaste kelge se päwa.

8. Sest et minno sissefond on täis palla-
wat, ning ei olle ühtegi terwist minno lihha
sees.

9. Minna ollen rammaks ning foggone wäe-
timaks

timaks lainud; ma wingun minno süddame ah-
hastusse pärrast.

10. Jesand, keik minno iggatseminne on sulle
wäda, ning minno õhkaminne ep olle sinno eest
warjule pandud.

11. Mo südda põritab wägga, mo rammo on
minnuft lõpnud, ja sedda silmade selgust, ei sedda
polle mul polegi.

12. Kes mind armastamad ning mo sõbrad
on, need hoidwad ennast kõrwale minno willet-
susse pärrast, ning mo suggulased selswad
kaugele.

13. Ning kes minno hinge püüdwad, seädwad
sallaja wõrkusid, ning kes minno kahjo noudwad,
rägivad riggedad kõnnesid; iggapäwa mõtlewad
nemmad kawwalusse peäle.

14. Ugga minna ollen kui üks kurt, ei ma kule,
ning kui üks teletu, kes ei te omma suud
lahiti.

15. Ning minna ollen kui se, kes ei kule, ning
kelle suus ei olle nomimissi.

16. Gest sinno peäle, oh JESU! lodan
minna; kül sinna, Jesand, minno Jummal,
kuled mind.

17. Minna ollen ütelnud: ärge sago nem-
mad rõõmsaks minno pärrast; kui mo jalg peaks
libbistama, kül nemmad siis surustelleksid min-
no wasto.

18. Sest et minna pea woin kōmmistada ning minno wallo on allati minno ees.

19. Sest minna täetan omma tiggedust, ma ollen murreš omma patto pärrast.

20. Agga minno waenlased ellawad rōmsaste ja on wāggewad; ja neid on paljo, kes mind ilma abjata wiikawad.

21. Ning kes hea eest mulle kurja tassuwad, on mo wastased, sepärrast et minna head takka nouan.

22. Ärra jätta mind mitte mahha, JE-
HWA, minno Jummal, ärra olle minnust kangel.

23. Tōtta mulle appi, oh minno önnistusse JSand!

Neljas Pattustpöörmissse Palwe.

LI. Laul.

I. Taweti Laul.

2. **T**lli Natan se Prohwet temma jure tul-
li pärrast sedda, kui ta Patseba liggi
olli tulnud.

3. Jummal! olle mulle armolinne sinno hal-
lastusse pärrast, ja kustuta minno ülleastmis-
sed sinno rohke süddamelikko hallastusse pärrast.

4. Pesse mind hästi minno tiggedusfest, ning puhhast mind minno pattust.

5. Sest et minna tunnen ommad ülleastmis, sed, ja minno pat on mo ees allati.

6. Sinno wasto ükspäinis ollen minna patto teinud, ja se, mis sinno ees kurri on, ollen ma teinud; sepärrast olled sa õige, kui sinna rāgid, ja puhhas, kui sa kohhut mois, tad.

7. Wata, kurjusse sees ollen minna sūnitatud, ja patto sees on minno emma mind sanud.

8. Wata, sinnul on hea meel sest tõsfidusfest, mis on süddame pohjas; sepärrast anna mulle sallajas tarkust teāda.

9. Leppita mind Isoppiga, et ma puhtaks saan, pesse mind, et ma lähhan walgemaks kui lummi.

10. Anna mulle armo sannumed ja rõmo kuulda, et wägga rõõmsaks sawad minno lufondid, mis sa olled russuks peksnud.

11. Põra ärra omma palle minno pattude eest, ja kustuta ärra keel minno tiggedusfed.

12. Lo minno sees, Jummal, üks puhhas südda, ning uenda minno sees kindla Waimo.

13. Ärra heida mind ärra sinno palle eest, ja ärra wotta sinno pühha Waimo mitte minnult ärra.

14. Anna mulle jälle sinno õnnistusfe rõmo

mo, ja se heamelelinne Waim toetago mind.

15. Minna tahhan sinno teed õppetada neid, kes on üllekohtused, et need pattused sinno pole pöörwad.

16. Oh Jummal! minno õnnistusse Jummal, päästa mind ärra werri-süüst, siis minno keel kidad rõmoga sinno õigust.

17. Island, te lahti minno mofkad, siis peab minno ju sinno listust fulutama.

18. Gest sinnul ep olle head meelt ohworist, et ma neld annan, ei sinna holi põlletamisse ohworist.

19. Jummal melepääralsised ohworid on üks rõhbutud waim, üht rõhbutud ning rus-suks pekstud süddant ei põlga sinna, Jummal.

20. Te head sinno hea mele pärrast Sionile; eh hita Jerusalemma mürid.

21. Siis sawad sinno mele pärrast ollema õigusse ohworid, need põlletamisse ning tulle ohworid; siis wiwad waggad wärsesid sinno altari peäle.

Wies Pattustpöörmissse Palwe.

CII. Paul.

SHe häddalisse allandik palwe, kui tedda waema

waewatakse, ning temma ommad mõtted Jehowa ette ülesräägib.

2. Jehowa, kule minno allandil palwe, ja minno küssendaminne tulgo sinno ette.

3. Ürra peida omma palle minno eest; põõra omma kõrwa minno pole sel aial, kui mul küssas kää on; kule mind pea sel aial, kui ma hüan.

4. Sest minno päwad on lõpnud nenda kui suits, ning minno lufondid on ärrapõllenud kui üks leed.

5. Minno südda on mahhalõdud ning ärra, kuuinud kui üks rohhi, et minna unnustand omma leiba sömatta.

6. Minno luud on lihha külge kinnisanud minno õhkamisse heäle pärrast.

7. Minna ollen kõrwe linno sarnatseks sanud; minna ollen kui õõpul woõga paikade sees.

8. Minna walwan, ning ollen kui üksil lind Pattukse peäl.

9. Minno waenlased teotawad mind keige se päwa; kes kui hullud minno peäle kääwad, need wandwad minno nimmega.

10. Sest minna sõõn tuhka kui leiba, ning segan keik omma joma aia nuttoga.

11. Sinno mele pahhandusse ning fange wiha pärrast, sest olled sinna mind ülestõstnud ning jälle wiskanud wasto maad.

12. Minno päwad on kui üks warri, mis kaub, ja minna kuiwan ärra kui rohhi.

13. Ugga sinna, Jehowa, jääd iggarveste, ning sinno mällestus põlwest põlweni.

14. Kül sinna toused üles ning hallastad süddamest Sioni peäle, sest aeg on, et sa temma peäle armo heidad, sest et seätud aeg on kätte sanud.

15. Sest et sinno sullased heal meel ihhaldawad temma kirowid, ja neil on halle meel temma põrmo peäle.

16. Et pagganad wõttaksid Jehowa nimme karta, ning keif Ma funningad sinno au.

17. Kui se Jehowa saab Sioni ehhitanud, ning nähtud omma au sees:

18. Siis ta on waatnud selle alwa rahwa allandikko palwe peäle, ning ei olle põlgnud nende allandikko palwet.

19. Sedda peab kirja pandama tullesse põlwe rahwale; et se rahwas, mis luakse, woib kita Jehowat.

20. Sest et temma üllewelt pühha assemel on näinud; Jehowa on taewast waatnud Ma peäle.

21. Et temma kuleks wangside õhkamist, ning lahti peastaks need surma lapsed.

22. Et nemmad Sionis peawad kulumama

JESU nimme, ning Jerusalemmas temma kitust.

23. Kui rahwast ühtlase foggutakse, ja kuni ningrigid, et nemmad JESU tenivad.

24. Ehk temma kül tee peäl minno rammo waewanud, ning minno päwad lühhendand:

25. Siiski ütlen minna: minno Jummal! ärra korrasta mind mitte ärra kess mo ea sees; sinno aastad kestwad põlwest põlweni.

26. Sinna olled jo wannast ma allust seadnud, ning taewad on sinno kätte tõ.

27. Nemmad lähhawad hukka; agga sinna jääd, ja keik need lähhawad wannaks, nenda kui üks kuub; sinna wottad neid muta nenda kui riide, ning nemmad sawad mudetud.

28. Agga sinna olled sesamma, ning sinno aastad ei lõppe ärra.

29. Sinno sullaste lapsed sawad ello-asset, ja nende suggu peab sinno ees kinnitud sama.

Kues Pattustpöörmissse Palwe.

CXXX. Laul.

1. **P**ohjatuma hädda seest hüan minna sinno pole, JESU.
2. Jesand, kule minno heält, sinno kõrwad pango tähhele minno halleda palwette beäle.

3. Kui sinna, JEHOWA, tahhastid pattud armada, kes JSand, jouaks so ees feisra?

4. Sest et sinno ká on ande's andminne, et sind peab fardetama.

5. Minna ollen ootnud JEHOWA, minno hing otab, ning temma sanna peále lodan minna.

6. Minno hing otab JSandat ennam kul need wahhimehhed homiko, kes wahtis homikut ootwad.

7. Israel! Ioda JEHOWA peále, sest JEHOWA jures on hallastus, ning temma jures on mitmesuggune ärrapeástminne.

8. Ning sesamma peástab Israeli feikist temma pattudest.

Seitsmes Pattustpöörmissse Palwe.

CXLIII. Paul.

1. JEHOWA! Kule minno allandikko palwe, panne táhhele minno halledad palwed omma tõe párrast.

2. Ja ärra minne kohtusse omma sullasega, sest et ükski ellus innimenne ep olle õige sinno ees.

3. Sest et waenlane aiab mo hinga tappa,

tem

temma ka-utab sutumaks minno ello, temma pan-
neb mind istma pimmedusse kui need, kes om-
mogi on surnud.

4. Ning minnowaim nörgub ärra minno sees,
ja minno südda fokub kess minno sees.

5. Minna tulletan omma mele need endised
pärwad; minna mõtlen kelge so teo peäle, minna
kõnnelen sinno päte tööst.

6. Minna la-utan ommad päed laiale sinno
pole; minno hing himmustab sinno järrele, kui
üks ma, mis märga tahhab.

7. Kule mind pea Jehowa, minno waim läh-
háb nõdraks; ärra petra omma palle minno eest,
et minna ei sa nende sarnatseks, kes hauda mahha
lähkärwad.

8. Anna mulle aegaste kuulda sinno hallas-
tust, sest et minna sinno peäle lodan; anna mul-
le teada sedda teed, mis minna pean kälma, sest
et sinno järrele ihhaldab mo hing.

9. Peästa mind Jehowa minno waenlastest;
sinno jure tullen ma warjule.

10. Dopeta sinna mind teggema, mis sinno
mele pärrast on, sest et sinna olled minno Jum-
mal; sinno hea Waim juhhatago mind õige tee
peäle.

11. Jehowa, te mind ellawaks sinno nimme
pärrast; peästa minno hinge abhastusest sinno
õigusse pärrast.

12. Ning ka-uta minno waenlased sinno
hallastusse pärrast, ning rikku ärra keik, kes
e minno

minno hinge waerawad, sest minna ollen sinno
sullane.

**Uks Päwe, kui sa tahhad häb-
ti ning hinge kasuks Jesusse
laua jure tulla.**

SH! armas Issand Jesus Kristus, minno
hinge farjane ning õppia, sinna olled üttel-
nud: minna ollen se ello leib, kes minnust soõb,
sellel ei pea nälga ollema, ning kes minno sisse us-
sub, sellel ei pea ial janno ollema. Minna tulles
sinno jure, ja pallun allandikkult, et sinna tahhak-
sid mind walmistada õigeks woõrafs sesinnatse
taetwalikko õhto-sõma-aia jure, ja minno hinge rõõ-
mustada, ning õige tee peäle juhhatada. Anna
minnule armo minno pattud süddamest ning tões-
te tunda ning kahhetseda, ja ehita mind se õige
usso pulma-ridega, et minna se läbbi woiksin nou-
da, wastowotta ning hoida, mis sinna omma
kannatamisse, surma ning ülestousmisse läbbi
minnule olled saatnud, et ma nenda woiksin õige
woõras sinno laua jures olla. Anna minnule
üks südda, mis allandik on ning pea leppib, et
minna heal meel andeks annan neile, kes mind
faetseroad ning wiikawad. Kitku minno südda-
me seest keik tiggedusse ning wiikha jured, ning te-
tuta minno hinge sisse armo ja hallastust, et min-
na keik innimesed sinno pärrast armastan. Sin-
na olled isse ütelnud: haigedele lähhab arst
tarwis

tarwis, ja mitte terwettele. Minna waene
 ollen halge, aita ning te mind terweks hinge polest.
 Sinna ütled: Tulge minno jure keik, kes teie
 ollete koormatud ja waewatud minna tah-
 han teile hingamist sata. Oh armas Jum-
 mal! minna ollen mitme pattoga koormatud,
 wotta neid minnult ärra, ja peästa mind sest
 patto koormast: ma ollen rojane, puhhasta
 mind: ma ollen plimne, walgusta ja te targaks
 mind: ma ollen waene, te minno hinge rikkaks:
 ma ollen ärrakaddunud, otfi mind: minna ollen
 patto läbbi hukkamoistetud, te sinna mind õn-
 saks. Minno kallis hinge peigmees, Jesufe!
 peästa mind minno ennese rahtmisest, ning wotta
 mind sinno holecaks, sest sinno sees woin ma ellada,
 isse-enneses surren minna; sinno sees ollen ma
 õige, isse-enneses ollen ma pattune. Tulle sinna
 minno jure, ja anna minnule omma armo, ello,
 õigust, heldust ning hallastust. Oh! kadis Je-
 sufe, mo hing on sinnota surnud, te sedda ellawaks,
 temma on haige, te sedda terweks; minno südda
 on paljas keikist häist kumbedest, täida sedda õige
 usso, armastusse, allandusse, pühha himmude ja
 keikide hea kumbedega, et minna woifsin nenda, kui
 sinna tahhad, omma hinge ette murretseda, sinno
 jurest ilma kawwalusfeta keige pattude wasto ab-
 bi otsida, ja nenda woifsin iggawest sinno jure jä-
 da, kui sinna olled ütelnud: kes minno lihha sööb
 ning minno werd joob, se jääb minno sisse, ja
 minna temma sisse, ning minna tahhan tedda ü-
 lesärratada wiimsel päwal. Walmistata minno

hinge nenda, armas Issand, Jesus Kristus, omma kalli kannatamisse, surma ja üllestousmisse pärrast, Amen.

Uks teine Palwe.

SH! minno armas kallis Dnnisteggia Jesus Kristus, minna tännan sind süddamest, et sinna mind so fibbeda surma ning kannatamisse läbbi kalliste olled lunnastanud ning sesinnatse sure armo mällestusseks ühhe õhto-sõma-aia seadnud. Ärra lasse mind agga korra pärrast ühhe holeta süddamega omma lauale tullo, sest et ses omma rummalusse ning holeta patto ello sisse tahhab jada, ei sa kasso sinno lauast, waid sööb ning joob ennesele suremat huffatust. Sepärrast walmista minno südda, et minna omma patto hädda ning süddame kurjust woiksin öiete tunda, süddamest kahhetseda ning wihkada, ja sinno käest abbi ning wägge patto wasto otsida, ja nenda sesinnatse armo sõma-aia läbbi omma usko finnitada, sinno risti hea melega ennese peäle wotta iggapäaw, ja sinno tahtmisse järrele ellada, funni mo sinno au riki sinnoga pallest pallest ühtesaan. Kule minno waese palwe omma lõpmatta armo pärrast, Amen.

Õhtaminne, kui sa Jesusse ihho saad.

SH! terre tullemast, armas Jesus, omma pühha ihhoga! seamma söoiko ja tehko mind ka pühhaks, ning jägo iggaweste minno jure, Amen.

Ellik:

Jesand Jesus, sinno pühha ihho kinnitago mind, ning holdko mind õiges uskus iggawessels elluks, Amen.

Õhtaminne/ kui sa Jesusse werd jood.

Õh! terre tullemast, armas Jesufe, omma kalli werrega; sinno werri pesko mind puhtaks keigest minnust pattust. Minna tännan sind, et sa olled minno jure tulnud; ja nüüd iggaweste ka minno sisse, Amen.

Ellik:

Jesand Jesus, sinno kallis werri kinnitago minno nõdra usko iggawessels elluks, Amen.

Uks Tanno, kui sa olled aufaste Jesusse Laual olnud.

Õh! armas Jesand Jesus Kristus, ma tännan sind süddamest, et sinna mind omma kalli ihho ja werrega olled sõotnud ning jootnud. Ma tännan sind keige sinno armo eest, et sinna minno heaks olled innimesseks sundinud, minno pattude pärrast furma wasto woitelnud ning werd higgistanud. Ma tännan sind ka keigest süddamest, et sinna minno sü pärrast wotsid kanatada keik hädda, waewa, ahvastust, hawad, teo- rust ning naero, fibbeda fibbowitso fronti ning muud wallo, et wasto sinno filmi süllitati, et sind

risti lödi ning hirmsaste surmati. Ma tännan
 sind feige hea eest, mis sinna mulle se läbbi olled
 saatnud. Sinna olled minno heaks teinud, mis
 Jummalalange käsk moistis ning käskis, ning
 olled minno patto süüd maksnud, taewase Jäsa-
 ga mind leppitanud, ning nenda minnule saatnud
 pattude andeks andmist, iggawest õigust, pühha
 Waimo abbi ning iggawest ello. Keik sedda head
 tahhad sinna omma kalli õhto-sõma-aiä läbbi min-
 no mele tulletada. Kuida ollesid sinna, armas
 Jäsfand Jäsus, mianule woinud kallima armo
 panti anda? Anna minnule armo, et minna sed-
 da head ial ei unnusta; sinno pühha ihho ning
 werri pühhitsego ja õnnistago minno ihho ning
 hinge, peästko mind feigest ruumalussest, ja holdko
 mind allati feige pattude eest. Armas, helde õn-
 nisteggia, eba sinna minno sees, ning sata wälja
 minno süddame seest keik kurjad patto kumbed, et
 minno südda üksipäine sinno hone woiks olla. Sin-
 na fihlad ennast minno hingega, ning tõstad sed-
 da kunninglikkuse emmandaks, sepärast ei sunni
 mulle mitte ennast pattude ning roppo ello orjaks
 anda, ning kadduwa patto rõmo läbbi sedda suurt
 au ka-utada. Ehhita minno hinge waimolikko
 ehtega, kange usso, tullise armastusse, põllewa
 lotusse, kalli allandusse, pühha kannatusse, tase-
 sase mele ning süddamelikko palwega, et minno
 sind üksipäine, armas Jäsus, iggatsen, ning sin-
 noga ühhes ollen, sögo ehk jogo, maggago ehk
 walwago, ellago ehk surrego minna. Olle minno
 sees, et minna woiksin sinno sees olla, sinnust rõ-
 gida

gida, laulda, ning allati sinno peäle mõtelda, selle õige usso sees siit ilmast ärralahkuda, wõimset pãwal rõmoga ülestousta, ning iggawesse rõmo sisse sada, Amen.

Üks Palwe parrast pühha õhto-sõma-aega, misga meie ello Parrandamist pallume.

SH! minno kallis õnnisteggia, Jesus Kristus, aita nüüd, et sinno pühha ihho ning werri mulle woiks tulla ning siggida minno ello parrandamissets. Sinna, oh armas Jesus! kes sa olled pühha, õige, wagga, helde ja armolinne, tulled mo waese pattuse jure; anna omma armo, et minna sinno läbbi nüüd ka woiksin sada pühhaks, õigeaks, waggaks ning armolissets, et ma ramma ning wägge saan nenda ellada kui sa olled ellanud, ning et ma kãin sinno jälge sees. Anna mulle üks nisuggune südda, mis sind kardab, üks nisuggune tahtminne, mis sinno tahtmisse järrele on, üks hing, kenne sees sulle, oh armolinne Jesuke! woiks asset olla. Anna, et ma sinnust kinnipean, et sa mulle ommaaks jääd. Oh! minno hinge peigmees, aita, et ma sulle nüüd ellan; ella sinna minno sees, te omma tõ minno sees. Ehita mo süddame pühha kartussega, mo hinge tulise armastussega, mo mele ning mõtte tõssise allandussega, et ma ma-ilma asjad ärrapõlgan/ning jummalikke asjade järrele iggatsen, patto wõihfan, ja õigust armastan. Kõlku minno südda-

me seest ärra liapeatoidusse murret, lihha · himmo,
 filma, himmo ja kõrk ello, sefinnatse ilma lusti ning
 rõmo, ja keif ligajulgust. Jõruta agga minno
 sisse keifsuggused pühhad kombed ning joned. Hoia
 minno su, et temma waltet ei rāgi; minno silmad,
 et nemmad tühja peäle ei wata; minno kõrwad,
 et nemmad ühtegi nurjato sanna, egga härwitumaid,
 egga jölledaid kõnnesid, egga naljahetmist
 ei kule; minno käd, et nemmad kurja ei te; minno
 jallad, et nemmad patto tee peäl ei kõnni; ning
 keif minno liikmed, et nemmad sedda taffanoud-
 wad, mis hea on ning et minna sedda wiisi sinno
 läbbi, oh helde Jესule! keigest pattust lahti ning ig-
 gaweste õnsaks saan, Amen.

Uks Palwe, mis gapallutakse õiget ning tõsist Usfo.

A Sigewäggeram ning armolinne Jummal,
 minna kaewan ning tunnistan sulle, et minno
 nõudda omma pattuse sündimisse läbbi kōggon
 on ärrarikkutud, temma on uskmatta, ilma lotusse-
 ta, ning on merre laenede sarnane sest et ta ikka
 kallipihdi mõtleb. Sest willeb se, et ma polle sinno
 nõu pühha sanna õiete wastowotnud, egga se peäle
 lootnud. Anna armas Jესa sedda patto mulle
 leandeks, ning ärra nuhtle mind mitte, nenda kui
 sa olled ahwardanud, et need pearwad ärranetud
 ollema, kes innimeste eht mu asja peäle lootwad.
 Et agga inimenne isse ennesest ei woi Jummalale
 mele parrast olla, siis pallun minna, helde Jესand

te puhtaks minno südda õige usso läbbi feigest
 kaksipiddi-mõilemissest, ebba-usust ning tühjust
 lotussest, et ma mitte innimeste egga ma- ilma au
 ja rikkusse peäle ei loda. Süta mo süddames se
 õige usso, et ma sind õppin õiete tundma, sinno
 sanna ussima, ning kindla lotussiega wastowõtma,
 mis sa olled ommast armust Jesusse Kristusse läb-
 bi tootanud. Ärra põlga minno nõdra usso mitte
 ärra, waid kawatata ning finnita sedda. Ärra mur-
 ra sedda rõhnutud pillirogo, ning ärra kustuta sed-
 da suitsejat tahti mitte koggone ärra. Oh Jesus
 Kristus! Jummal Poeg, sa feige-illusam hinge
 peigmees, kihla ennast usso läbbi mo waeße hinge-
 ga. Jä sinna minno sisse, sest sa olled usso läbbi
 minno parralt, ning keik, mis sa olled teinud ning
 kannatanud, tulleb minno heaks. Oh pühha
 Waim! minno õppia ning juhataja sata sinna
 mind Jummalaga jälle ühte usso läbbi; põra
 mind jälle ümber temma pole. Istuta mind Je-
 susse Kristusse sisse, et ma kui üks taewane taim
 temma sees hakkän kasvama ning temmast ram-
 mo ning wägge saan. Uenda need jummalikkud
 kumbed minno sees, ning te mind usso läbbi ueks-
 lomaks. Ärra lass mind muud ühtegi mõttelda,
 rägida egga tehha, kuid sedda ükspäinis, mis us-
 sust tulleb. Kinnita mind, et ma usso sees kurrat-
 ti, ma- ilma ning omma pattuse lihha kiusatusse
 wasto seisan, nenda et ma woimust nende peäle
 saan, ning sel wiisil keelmatta Jummalat rikis el-
 lan, ning õnsaks saan, Amen.

Uks palwe / mis sees meie süddame-
likko armastamist Jummalaning om-
ma liggimesse wasto pallume.

Selde ning armolinne Jummal, oh! kui kulum
on minno südda, kui tühi on temma sest
jummalikkust armastussest. Käl ma armas-
tan, parrago Jummal! sedda furja ma ilma
ning temma kumbed ja wiid. Ei ma armasta isse-
ennast mitte nenda, kui sa olled käsknud, waid om-
ma furja süddame nou-andmisse järrele. Mi
furjaste ollen minna waene ärrarikkutud, et ma
sedda armastan, mis mind hukka satab, agga
sind, minno helde Jummal, ei moista ma mitte
armastada ülle keige asjade, egga omma liggimesse
kui isse-ennast. Oh! anna mulle sedda raskest pat-
to andeks, et se hirmus nuhtlus mitte ei tulle min-
no peäle, mis so sanna sees on kirjutud, et se peab
ollema ärranetud, kes Jესust Kristust ei armasta.
Tulle siis mulle appi, oh helde Jēsa! ning kusi-
tuta ärra minno sees keik armastamist, mis sinno
käest ei tulle. Ärra lasse mind siis mitte armast-
tada sedda ma ilma egga ühtegi sest, mis seäl seet
on. Süta agga minno sees sedda pühha armast-
tusse tullokest, et ma sind hakkam keigest südda-
mest ning ülle keige asjade armastama, sepärrast
et sa olled keige illusam, keigeparras, ning kei-
gemaggusam, et sa olled armastusse hallikas-
ning heldus, pühhitus ning õigus isse. Olgu
siis minno hing, südda, meel ja moistus sinno
pärrast, et ma ühtegi ei mõtle, tunne, moistu, tab

ha egga te, kuid ülspäinis sedda, mis sinno taht-
 misse ning me le parrast on, ning sinno Waim min-
 no sees wottab tehha. Lasse mind sinno armastus-
 tamisse parrast mahhajätta sedda, mis sinno taht-
 misse järrele ei olle, nenda et ma hea melega keik
 hädda ning waewa kannatan. Sinno armastus-
 taminne tommago mind ennesse jure, et ma sinno
 ga ühte saan ning iggaweste ka ühte jaan, et ma
 järgeste sinno peäle-mötlen sinnust rāgin ning sinno
 järrele iggatsen. Agga, armast Jsssa, et ükski ei
 woi sind armastada, kui temma liggimesse ei ar-
 masta, siis täida ka minno südda armastusse
 ning heldussega omma liggimesse wasto, et ma
 tedda armastan kul isse ennast. Aita siis, et ma
 omma liggimessele head sowin, temma eest pallun,
 tedda mainitsen, nomin, rõmustan ning keik sug-
 gust head temmale teen, ning ennast hoian, et
 minna temmale ühtegi pahhandust ei anna. Ärra
 lasse mind mitte ülspäinis neid armastada, kes
 minno head söbrad on, ning mulle head tewad,
 waid olle mulle armolinne, ning sata omma püh-
 ha Waimo läbbi sedda meelt, et ma neid ka ar-
 mastan, kes minno waenlased on ning mulle fur-
 ja tewad. Aita, helde Jsssa, et ma neile hea me-
 lega andeks annan, nende eest pallun, ning head
 neile teen, nenda et nemmad minno heateggemiste
 läbbi saaksid ärrawoidetud, ning ommast wiha-
 sest süddamest peästetud. Keik sedda head te-
 mulle, helde Jummal, omma sure armo parrast,
 Amen.

Uks palwe, mis sees meie pallume
 Kannatusse eht ühhe kannatlikko süd-
 dame pärrast.

SH! armas Issand, Jeesus Kristus, sa olled
 se kannatlik Jummal tal, kes hädda, waewa,
 teotust, surma ja risti surma inimeste pärrast
 on kannatanud, et sa se läbbi meile saatsid ig-
 gawesse rahho ning rõmo. Minna pallun sind
 süddamest, et tulle minno siise ning õppeta mind
 ka kannatlik ollema, sest et minna ettahha mitte
 hea melga sinno risti ennese peäle wotta; waid
 minna tahhaksin kül enneminne omma kurja süd-
 Dame nou järrele ellada, et ma saaksin siin ilma peäl
 rahhul olla, ning et minno kässi aialikko asjade
 sees woiks hästi käia. Mis pean minna ütlemä?
 ma ollen rummal, ning ei moista, mis mulle he-
 aks tulleb. Sinna agga, sa tru Jummal, olled
 se keigetargem Issa, ning moistad lapsi kaswa-
 tada. Ürgo sündko siis mitte minno tahtminne,
 waid te sinna minnoga nenda, kui sa isse tead mul-
 le hea ollewad. Kinnita mind, et ma keik sinno
 käest wastowõttan ühhe kannatlikko süddamega,
 ning et ma sinno wasto ei nurrise. Uita mind
 omma armoga, et ma sind ilma kawwalusseta
 tännan, kui sa mind omma ristiga ennese sarnat-
 seks wottad tehha. Õppeta mind meles piddama,
 et ühtegi ei woi mulle ilma sinno tahtmisseta sün-
 dida. Lasse mind keige hädda ning waewa sees
 siiski rõmus olla. Keige-ennamiste pallun min-
 na, helde Jeesuse, sinno käest, hoia mind, et min-
 na

na mitte ei söima, kui mind söimatakse, et ma mitte wasto ei lö, kui mind lüakse, et ma mitte kurja ei maksa kurjaga; waid anna armo, et ma sinno tahtmisse pärrast keif kannatan tassase melega, ning ennast weel surema risti, teotusse, waewaning abhastusse arwan wäärt ollewad. Rõmus ta mind sel aial omma kannatusse läbbi, ning te mind omma risti läbbi puhhaks ning puhtaks kelist pattust, ning iggaweste õnsaks, Amen.

Uhhe haige innimesse Palwe.

Sh! helde ning armolinne Jummal, sulle tunnistan minna ning kaeban, et minna ep olle tänningi nenda mitte ellanud, kui sinna omma sanna sees olled käsnud; waid minna waene ollen omma kurja himmude järrele ellanud. Oh! mis kurb on minno südda, et ma nisuggune ollen olnud. Sepärrast tunnen minna ka, et sa õigusse pärrast sedda haigust olled minno peäle pannud, et ma pean omma patto hirmo ning hädda õppi ma tundma, ning sinno käest abbi otsima. Sa õige Jummal moistad kohut minno peäle, et mind ma ilmaga ei pea hukka moistetama. Sa tulletad minno mele se samma haigusse läbbi, et ma sürelif ollen. Peästa mind, helde issa, enne kui minna surren omma patto häddast. Ous se so puhha tahtminne, et ma pean haige ollema, siis sundko sinno beatahtminne. Hoiä agga minno hinge kurjade kiusatuste eest. Olgo se haigus minno hinge ohhaks ning rohhaks, et mo hing sest paratamaks

ramaks saaks. Hoia mo süddame, mele ning mõt-
 ted Jummalarahho sees. Oh! heida armo min-
 no peäle, sest sa olled mo Eoja, ärra rikku omma
 waejt loma. Kui se haigus ep olle surma többi
 siis aita mind, ning anna mulle surest armust me-
 endist terwist jälle, sest ma ollen rammoto. Oh
 sa Jummalah Poeg, Jesus Kristus, wotta sinno
 mindisse arstida; wähhenda minno wallo ja par-
 randa mind omma pühha hawade läbbi. Et
 pühha kannatus ning surm olgo mulle ello roh-
 huks. Ous agga, armas Jummal, sinno taht-
 minne, et sa mind se haigusse läbbi tahhad se-
 kurjast ilmaft ärrakorristada, oh! siis aita mind
 omma pohjatuma armo pärrast, et ma õnsaste jii
 ärralähän, ning nenda surmaga woitlen, et ma
 sedda ärrawoidan, Jesusse Kristusse surma ning
 surma woitlemisse pärrast, Amen.

Tänno-palwe, kui üks haige omma terwist jälle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Josa, minno
 tännan sind feigest süddamest, et sa mind
 olled karristanud, ning mulle hirmo annud minno
 pattude pärrast. Sa olled armolinne olnud,
 sa mind mitte surma kätte ei olle annud. Nüüd
 olled sa mulle weel aega annud ennast pattu-
 pöörda. Aita siis, helde Josa, et ma ue terwis-
 sega ueste hakkän ellama pühha ning puhta el-
 sees. Sinno pühha Waim ellago nüüd minno
 sees; temma woallitsego mind, et ma teys ma-
 wii

wisid ei armasta; waid et ma woiksin sinno omma
 olla ning sinno tahtmissse järrele ellada. Te ka ter-
 weks mo waese hinge, ning hakka isse seäl sees ella-
 ma, nenda et ma jälle sinno sees kosfun ning wäg-
 gewamaks saan usso, armastusse ning kannatus-
 se sees; si's tahhan minna sind, Kolm. ainus Jum-
 mal, iggaweste kita ning tännada, Amen.

Ühhe haige innimesse Palwe,
 kui surm liggi jonab.

SH! sa iggawenne Jummal, üks hallastusse
 Issa, et hallasta minno waese peäle, nen-
 da kui üks issa omma laste peäle hallastab.
 Mõtle se sanna peäle, mis sa olled ütelnud: min-
 no hallastus on suur. Mõtle se peäle, et so ar-
 mas Poeg Jesus Kristus minno pärrast on inni-
 messeks sundinud. Mõtle se peäle, et sa omma
 ainofundinud Poia olled annud, et keik, kes tem-
 ma sisse ussurwad, ei pea hukka sama, waid et ig-
 gawenne ello neil peab ollema. Misugguse usso
 sees tullen minna sinno jure ning pallun sind: hal-
 lasta minno peäle omma armsa Poia pärrast.
 Minna annan omma hinge sinno kätte, pärra
 sinna sedda; ärra arma minno pattud mitte mul-
 le süüks. Heida armo minno peäle, ning wotta
 mind wasto ommaks lapses. Oh Issand Je-
 sus Kristus! minno kallis hinge peigmees, wotta
 mind üles omma maiasse, mõtle omma surma
 hädda peäle, ning aita mind mo surma häddas,
 et ma sind ärra ei unnusta. Olle sa mo südda-
 mes

mes ning meles, ning aita mind nenda surmaga
 woitelda, et ma sedda ärrawoidan. Oh! minni
 tru karjane, ärra jätta omma lammast mahha
 kelle pärrast sa olled omma ello jätnud. Oh
 mind weel omma armoga ning kui sa mind saa
 leidnud, siis wi mind omma Paradisi sisse. Oh
 pühha Waim! mo ainus abbimees keige mo hääd
 da sees, tulle nüüd appi, finnita minno usko, ning
 ärra lasse sedda mitte ärrafustuda. Hoia mind
 kurja walmo kiusatuste eest, ning ärra lasse mind
 mitte surma hirmsu tunda. Kui lõppeb ärra min
 no meel ning moistus, siis õhka sinna lõpmatta
 minno süddames, ning rõmusta mind ühhe õnne
 surmaga Jeesuse Kristusse kannatusse, wallo ja
 surma pärrast, Amen.

Palwe keigesugguse Hädda Alial.

Aimas Issand Jummal, keik on õige, mi
 sinna teed. Sinna olled meile tunnistat
 nud, mis meile õnne ehk hukkatust, ello ehk sur
 ma, head ehk kurja satub, et meie piddime targate
 sama, ello ning head taffonoudma, sind armast
 tama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olle
 me, parrago Jummal! Kurja armastanud ja he
 ad ärrapõlnud ning nenda wasto õksa teinud
 et meie sinno pühhasi tahtmissesi ei olle holineud
 wald omma kurja meelt möda ellanud. Sepärra
 on sinno kõhhus õige ning pühha, et sinna, armast
 Jummal, keik sedda willetsust meie nuhtlusest
 ning ka meie heaks ning hinge parrandamisest
 meie peäle olled saatnud. Sind, oh helde Jum
 mal

mal! olleme meie wihhastanud omma kurja koms-
 bedenng teggudega, ennamge kui meie wannemad.
 Mis siis innimesed ommas ellus nurrisewad? ig-
 gäüks nurrisego oma patrude wasto, kiusago ning
 katusgo omma ello ning rõõd, ning nenda tõstlem
 ommad süddamed ning käed Jummal pole ning
 üttelgem: meie, meie olleme patto teinud ning san-
 nakuulmatta olnud, sepärrast ep olle sinna, õige
 Jummal, nüüd armo heitnud, waid olled omma
 wihha meie peäle otsego wäljawallanud. Oh Jē-
 sand! meie tunnistame omma endise kurja ello, ning
 häbbendame ennast omma eesitusse pärrast; sest
 meie olleme kurjaste patto teinud; meil on wägga
 paljo süüd, meie olleme nuhtlusse wäärt, sest et meie
 olleme kōrwale läinud se tee peält, mis sinna meid
 olled käsknud, ning sepärrast on sesinnane suur häd-
 da meie kaela peäle tulnud. Oh armas taetwane
 Jēsa! meie tunnistame sinno ette omma ning om-
 ma wannematte pattud ning jummalakartmatta
 ello, ning pallume sind süddamest, anna meile ar-
 mo, et meie neid woikšime õiete tunda, kahhetšeda,
 ning wihkada. Heida armo meie waeste peäle
 omma sure hallastusse pärrast, nenda kui sinna
 eane olled andeks annud, et meie same sinno suurt
 armo ning wägge nähha. Sinna olled tõota-
 nud, ja ütelnud: Jēsand on kannatlik, armo-
 linne ning ustaw, temmal on wägga halle ning
 ärras meel; temma annab andeks keik ülleastmis-
 sed ning pattud. Sepärrast kule nüüd meie pal-
 we, armas Jēsand Jummal, ning olle meile armo-
 linne; ehita jälle ülles, mis on ärrarikkutud, ja

parranda meid. Põra omma wiha ärra ning
 ärra lasse sedda mitte eddasi miina. Worto
 meid waggaks ning pühaks tehha, et meie jou
 aksime süddamelikko palwega feif hädda ning ka
 jo meie peält ärrakäanda. Põra ennast jälle ar
 moga, helde Jummal, meie pole, ning olle omma
 sullastele armolinne Jesusse Kristusse, meie õnnis
 teggia parrast, Amen.

Paltwe Sõa ning Waeno Aial.

Selle kolm=aino Jummal, Issa, Poia,
 ning pühha Waimo nimmel, Amen.

Armad innimesed, et Jummal Issand ei oll
 mitte ükspäinis käsitud paltwet tehha, waid
 ka omma falli ning tõssise töotusse parrast hädda
 aial tõeste tahhab aidata, kui paltwe süddamest tul
 leb; separrast on wägga tarwis et meie selfinnatsel
 kurwa ning häddalisse aial süddamelikko palwega
 temma käest abbi otsime, tedda keigesugguste hea
 teggemiste eest süddamest tänname, ning wägga
 pallume, et temma armust wõtaks ommad hea
 teggemised kaswatada, ning feif nuhtlused,
 mis meie kül wäärt olleme ärrakäanda! separrast
 üttelgem su ning süddamega Prohweti Danieli ra
 mato ühheksamast peatükist:

Oh Issand! sinna wäggeto ning suut Jum
 mal, meie lohus on sind karta; sinna kinnitad
 seädust ning heldust neile, kes sind armastawad
 ning sinno käsko tähhele pannerwad. Meie olle
 m

me patto ning üllekohhut teinud, Jummalafartmata olnud, ning sinno wasto pannud se läbbi, et meie sinno käsitudest ning tahtmissest olleme ärratagganenud. Meie ep olle mitte sinno sullaste nende Prohwetide sanna kuulnud, mis nemmad meie kunningattele, würostidele, wannemattele ning feiae ma-rahwale rääksid. Sinna Issand olled õige; agga meie peame ennast hõbendamata, et meie sinno wasto olleme patto teinud. Agga se Issand meie Jummal hallastab ning annab andeks, sest meie olleme temma wasto pannud, ning ei olle Issanda omma Jummal sanna kuulnud, et meie pidime temma käsitud järrele ellama, mis temma omma sullaste nende Prohwetide läbbi meile kulus. Waid feik Issraeli rahwas astus üle sinno kässo ning tagganes ärra, ning ei wotnud sinno sanna kuulda. Sepärrast on täieste meie peäle tulnud se needmine ning wanne, mis Mosesse Jummal sullaste kässo sees on kirjotud, sest et meie olleme Jummal wasto patto teinud. Ning temma on tõeks teinud feik sannad, mis temma on räginnud meie, ning meie kohtowannematte peäle, kes meile pidid kohhut moista, et temma pidid suurt nuhtlust meie peäle saatma. Kui Mosesse käsitus on kirjotud, nenda on feik se nuhtlus meie peäle tulnud, ning meie ep olle siiski Issandat omma Jummalat pallunud, egga ommast kurjast tööst põõrnud, egga temma tõe sanna tähhele pannud. Sepärrast on ka se Issand sedda nuhtlust fermeste meie peäle saatnud, sest Issand meie Jummal on

õige teige omma teggude sees, mis temma on teinud, sest et meie temma sanna ei olle wotnud. Ja nüüd Issand meie Jummal, kes olled wäggewa kääga omma rahwast Egiptusse, maalt wäljawi nud, ja ennesele ühhe nimme teinud, mis tänna pä wani festab, meie olleme patto teinud ning jum malafartmata olnud. Oh Issand! sinno õi gusse pärrast tagganego sinno wiha ning sinno hirm meie (liina ning) ma peält; sest meie patto pärrast ning meie wannematte üllekohto pärrast on meie ma (ning lin) ja sinno rahwas naeruks sanud feifile, kes meie ümberkaudo ellawad. Kule, meie Jummal omma sullase palwed ning tem ma õhkamissed, ning olle Issanda pärrast armo linne omma pühha paigale, mis rikkutakse. Võ ra omma kõrwa, minno Jummal, meie pole, ning kule; te ommad silmad lahti, ning wata, kui meid rikkutakse, ning sedda liina mis sinno nimme jär rele on nimmetud. Sest meie õhkame sinno pole kummardades, ei mitte omma õigusse, waid sin no rohke hallastusse pärrast. Oh Issand! kule, oh Issand! anna andeks; oh Issand! panna tähhele ja te sedda; ärra wihi sinno ennese pärrast, minno Jummal, sest sinno nimme järrele on sin no lin ning sinno rahwas nimmetud.

Palwe Rahho pärrast.

SH! Issand, Jesus Kristus, sinna iggawert ne nou ning rahho andia, sa olled meile walmolikko rahho saatnud; se eest olgo sulle, Issand ning

ning pühha Waimoga fitus ning tänno iggawest. Sa olled meid süit sadik aialikko rahhoga önnista- nud; agga meie ei olle sedda sinno suurt heategge- mist mitte nenda, kui kohhus on, moistnud, egga sulle se eest au ännud, waid se läbbi mitmel wiisil holetumaks läinud. Sepärrast on ka sinno wiisla meie peäle öige, et sinna meid söa ning atwalikko waenoga nuhtled. Anna meile, oh Issand Je- sus! andeks meie tännamatta kumbed ning teik- muud pattud, misga meie sind olleme wiyhasta- nud, ja näita meile omma kalli armo, sest et sin- na olled nende abbimees, kes sinno peäle lootwad. Wata, meie ei loda mitte omma raud, ehk söa- rilstade peäle, sest teikide innimeste abbi on tühhi. Agga sinna, Issand Sebaot, olled meie abbi, sa tei- gewäggeram söddamees ning kaitšia hädda sees, sinnoaga tahhame meie ommad waenlased mah- halua, ning sinno nimmel tahhame meie jalge alla tallada neld, kes meie wasto pannerwad. Anna meie söawäele önnne ning woimust merre ning Ma- peäl. Wotta omma armo holeks meie armolist- Reisri, et temmale ühtegi kahjo ei juhtu. Anna temmale önnne, sinno parram kassi kinnitago tedda, et temma sinno wäe läbbi omma waenlaste peäle wiiks sada woimust, ja sinnule se eest au anda. Soia tedda kui silmaterra teikide sallaja takkakiu- samiste ning atwalikko pealetullemisse eest. Anna temmale woimust, ning sata temma nouud- londa, ning kauta ärra meie waenlased sinno wäggera kae-warre läbbi, ning lasse nende nouud- tühja miina. Olle üks tulline müür meie Ma- ning

ning liina ümber, ning lasse ommad pühhad
 Inglid ühhe leri meie ümber tehha, et ei sa meie
 liggi ühtegi kahjo egga willetsust. Zuhhata meid
 sinno nou järrele, ning wotta meid armust wasto.
 Ning et sinna üksi sesamina olled, kes soale keige
 ma-ilmas teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho
 mötted meie, ning keige sinno risti-foggodusse peä-
 le paista. Anna keikile kunningattele, ning ülle
 mattele moistlikko süddame, et nemmad õppiwad
 moistma, mis suggune suur ning kallis warrandus
 rahho on, et nemmad sedda sure holega wottak-
 sid nouda. Zuhhata nende süddamed, sest need
 on stano käes, et nemmad wotwad ussinad olla
 leppitama ning rahho teggema. Önnista ka keik
 nouud ning mötted, mis selle pärrast petakse.
 Anna, oh Jssand, rahho omma male, önnne ning
 abbi keikile seisustele, et meie sind, kes sa olled ar-
 mastamisse ning rahho Jummal, sin keelmatt
 woime tenida, ning wima's pärrast sedda ello se
 iggawesse ning taewalikko rahho sinno jummalik-
 ko au sees otsata nähha ning tunda, Amen.

Meil anna rahho armoga, Oh Jummal! mel-
 aial, Kes meie eest woib söddida, Ey olle üks
 maial kui üksnes sinna Jummal.

Kass' meie Ma-wallitsejal Head wallitsust
 olla, Et woime rahho temma al Ja hinga toidu-
 sada, Sind, armas Jummal! karta, Amen.

Palwe Nälja Aial.

SH! Keigewäggeram, armolinne Jummal, sin
 na ütled; kui minno rahwas tahhaks min

no sanna kuulda, ning minno tede peäl káia, siis
 tahhassin minna neid feigeparrama nisso ehk wíl-
 jaga sóta ning meega neid táita. Sinna olled
 ka feik Ma wilja Jesusse Kristusse lábbi ónnista-
 nud, ning selgest armust murretsenud, et maad
 ning põllud, mis pattude párrast peaksid ohhakaid
 ning kibbowitso kaswatama, peawad head wilja
 kandma; ning sega tahhad sinna feik innimesed
 õppetada, et nemmad peawad moista, kui helde
 ning armolinne sinna olled, ning et nemmad peawad
 sind úlle feige asjade kartma, armastama,
 ning úkspáinis sinno káest ihho ning hinge hádda
 sees abbi otsima ning sinno káest úkspáinis abbi
 dotma. Et sinna agga ka úks óige ning pühha
 Jummal olled, siis olled sa áhwardanud, et sa
 innimeste tánnamatta ning holetuma ello párrast
 neid poua ning liamárjaga tahhad nuhhelda, et
 Ma ei pea omma wilja andma, nenda kui koh-
 hus olleks, sepárrast teed sinna taewast raua ning
 maad wasse sarnatseks, et óigel ajal ei pea piiska
 laddama, egga Ma óiget orrast kaswatama. Oh
 armas Jummal! sinna olled ka meie pattude párrast
 náлга meie peále pannud, ning meie olleme
 ka sedda wáart, sest meie ning meie wannemad
 olleme sinno head annid kurjaste pillatanud, fóru-
 kusse, liajomisse, prassimisse ning mu wallatusse-
 ga. Oh Issand! anna armo, et meie woik sine
 sedda feik óiete runda ning kahhetseda. Peásta
 meid árra sest rasteft náljast, mis meid waewab,
 ning parranda meie súddamed, et meie ilmafaw-
 walusseta kui waggad lapsed sind õppime kartma

ning armastama, ning et meie ebdasi omma peatoidust tännoga wastowöttame sinno sure nimme pitusses ning meie tarwidusses Jesusse Kristusse meie Zsanda pärrast, Amen.

Palwe Katko Aial.

SH! armolinne, Feigewäggetwam, iggawenn Jummal, sinna olled ähwardanud, et sinna innimesse patto pärrast hirmsa katko többe nend peäle tahhad läkkitada. Meie tunneme nüüd sed da rasset witsa, mis meie omma rumalala ning holeta elloga ennese kaela peäle olleme saatnud ning tunnistame sinno ette, et sinno kohhus õig ning pühha on. Sepärrast pallume meie sind süda darest, et sinna tahhaksid meie peäle armo heit ning meid õppetada õiete tundma, et meie iggawesse hukatusse wäärt olleme, ning et sinna sinnatse sure hirmo läbbi tahhad patto unnest w lesärratada keik, kes maggawad, ning weelgi sinno armo ilma kawwalusseta wastowötwad, ning sinno armo wasto ei panne. Easse meid nüüd moista selsinnatsel aial, mis meie kasuks tulle et meie wöttame sinno pühha Waimo armo läbi omma pohjatuma hinge hädda õiete tunda, Jesusse Kristusse käest abbi otsida, ning kindlast uskuda, et temma tahhab ning woib meid aidata. Ning kui sinno nou peals ollema, et sa meid sinnatse többe läbbi siit ilmast tahhad ärrakortada, siis anna meile õiget usko, parranda se läbbi meie süddamed ning puhhasta meid läbbi ni

lábbi, et kui meie õlge usso lábbi same ues sün-
dinud, meie ka sinnoga sinno auriki woikšime sada
Jesusse Kristusje mete kalli õnnisteggia párrast,
Amen.

Monningad lühhikesed Paulo=
Palwed.

S armas Issand Jesuke!
Sa olled armas minnule,
Et sa keif head reinud nüüd;
Ja árrawotnud minno süüd.

Sa maksid neid kúl kalliste,
Kui peksti sind ni wahwaste.

Oh! lasse sinno ahvastust
Mo hingel sata rõmustust,
Et ussun sedda kindlaste,
Ja lahkun ikmasti õnsaste, Amen.

üht süddant pattust foormatud
Ning surest murrest waewatud

Toon minna sulle, Jesuke!

Se wotta wasto heldeste,
Ning hallasta mo waese peal,
Ja surest armust aita weel.

So surmaga mind leppita.
So werrega mind lopputa.

Sils ollen pattust peästetud,
Ja minno südda rõmustud, Amen.

* * *

Mind aita helde Zesuke!
Et sulle jouan peage,
Ning enne pöran fermeste,
Kui surm mind kistub äkkiste,
Et tänna, iggal aial ka
Ma woiksin õnsast lahkuda.

* * *

Oh Jummal! minno abbimees,
Mind aita armust hädda sees;
Mo süddant pöra pattust nüüd,
Ning ka-uta mo patto süüd.
Ma lodan, Jummal! sinno peäl,
Kui sa muul' jääd, mis tahhan weel?
Sa olled minno Zesuke,
Mo Jummal ning mo wennike;
Sest ollen rõmus süddamest,
Ja kidan sind ka teigest wäest.
Se peäle lodan ikka ma;
Jesus, mo wend, mind arwolta,
Amen,

Patto Tunnistus Kirrifus.

Arimad sohrad, wennad ning ded Je-
 susse Kristusse sees, et meie nüüd üh-
 hes ko-us olleme Jummalat sanna kuul-
 mas ning õppimas, Jummalat omma
 Issandat keige temma heateggemiste eest
 tännamas, ja keik pallumas, mis meil
 ihho ja hinge polest tarwis on; agga tea-
 me, et meie keikide peäl se raske patto
 koorm on, kust meie süddamest piitame lah-
 ti ning puhtaks sada; siis tahhame meie
 põlwili mahhalangeda / ja ennast Jum-
 mala omma taewase Issa ette allanda-
 da, süddame ja suga ennast waeseks pat-
 tuseks tunda ning tunnistada, armo ning
 heldust temma täest palluda, ning üht-
 lase teine teisega õõlda:

Minna waene pattune innimenne, kes
 ollen patto sees sadud ning sündinud, ning
 parrast keige omma ello aia pattuses el-
 lus elland, tunnistan keigest süddamest
 sinno keigewäggewama Jummalat, min-
 no armsa taewase Issa ette, et ma ei ol-
 le sind ülle keige asjade / egga omma lig-
 gimest kui isse ennast armastanud. Min-
 na ollen, parrago Jummal! monnesar-
 natsel

natsel kombel sinno ja sinno pühha käs-
 tude wasto patto teinud mõttede, sanna-
 de ning teggudega, ning tean, et minno
 sepärrast pörgo ning iggawesse hukkatu-
 se wäärt ollen, kui sa nenda tahhaksid nuh-
 helda, kui sinno fange tohhus käsib, ja
 minno pattud on teninud. Agga sinna
 armas taewane Issa, oled töotanud ar-
 mo anda ning hallastada feige waest
 pattuste peäle, kes ommast patto ellu
 ümberpöörwad, ja kindla ussoga sinna
 pohjatuma hallastusse ning meie Issan-
 da Jeesusse Kristusse kalli lunnastamisse
 peäle lootwad; neile tahhad sa andeks
 anda, ning nende pattud neile mitte süüts
 arwada, mis nemmad ial enne sinna
 wasto on ekstinud. Se peäle lodan ka
 minna waene pattune, ja pallun sind al-
 landikkult: olle sinna omma helde töötus-
 se pärrast mulle waesele armolinne, ning
 anna mulle keik minno pattud andeks sin-
 no pühha nimme kitusseks ning auuks.

Jummal se feigewäggewam ja igga-
 wenne Issand andko meile omma suru
 pohjatuma armo ning meie Issanda Jee-
 susse Kristusse kalli lunnastamisse pä-
 rast keik meie pattud andeks, ja andko
 meile armo meie pattuse ello parranda-

da et meie temma kãest iggarwest ello same/
Amen.

Kirrifo Palwe pãrrast Zutlust.

SH! ellaw/keigewãggewam ning igga-
wenne Zummal, meie Issanda Je-
susse Kristusse Issa, keige asjade Poia
ning kaittsia / sind sinno Poia ning pũh-
ha Waimoga pallume meie suddamest:
hallasta meie peãle sinno armsa Poia
kalli lunnastamisse pãrrast, tedda sinna
omma immelikko nou lãbbi ohwrits meie
pattude eest ning wahhemehhets sinno ja
meie wahhele seie ilma olled lãkkitamud,
et se lãbbi sinno õige wihha ma-ilma pat-
to peãle, ning ka sinno suur heldus meie
wasto piddi nãhtama. Pũhhitse ning
wallitse meid keit pũhha Waimoga / kog-
gu, juhata ning kinnita omma risti-
rahwast / ning anna meie armo, et meie
sinno õnsaksteggewa fanna jãrrele õige
usso ning pũhha ello sees woime kindlas-
te ellada. Hoia ning õnnista meie arm-
sa illema wallitseja, meie armolisse Keis-
ri ning Hãrra, tedda sinna armust meie
Peats

Peaks ning kaitjaks olled pannud. Kaitse
 se tedda, oh Jummal! keige temma tedda
 peäl keige kahjo ning hädda eest, mis tem
 male sallaja ehk awwalikust woiks sün
 dida. Rinnita ning kaswata temma rann
 mo ihho ja hinge polest. Lasse temma
 peäl hingada, tarkusse ning moistusse
 hea nou ning sinno kartusse Waimo
 Walgusta temma südda, et temma om
 ma riki ning rahwast jouaks öiete targasti
 wallitseda, Kristusse koggodust kaswata
 tada, keige waenlaste pealetullemissed ning
 furjad nouud ärrakeelda, ning kalli rahh
 sees sinno pühha nimme auuks ja temma
 allamatte heaks kaua ning hästi wallit
 sedita.

Rinnita ning õnnista meie armolis
 Keisri nou-andjad, ning keik, kedda tem
 ma on pannud kohto ning muud asjad
 selle

felletama. Hoia ning kaitse temma söd-
 dawäggi ning selle pealikkud Ma ning
 merre peäl. Anna neile head ning ühhe-
 melelissed mötted, et nemmad sedda nou-
 wad, mis sinno sure Jummalä auuks,
 meie armolisse Keisri, ning keige se rigi,
 tassuks tarwis lähhäb. Hoia neid keige
 eest, mis kahjuks ning pattuks woib tulla.

Pöra ärra, oh armolinne Jummal!
 keit rasted nuhtlussed ning willetsussed,
 mis meie omma pattudega olleme ten-
 nud. Anna meile kindlat kerwist, siggi-
 wat peatoidust, tössist armastust / ning
 ühtmelelist ello, et meie rahho sees ning
 Jummalä mele pärrast isfeteskis woiksi-
 me ellada. Anna ka hea nou keige asiade
 sees, mis tullewad etrewotta ning rehha,
 et meie nenda laitmatta ello sees woiksi-
 me ellada; ja anna meile pärrast sedda aia-
 likko ello iggawest rõmo ning õnnistust
 Jesusse Kristusse sinno Poia pärrast, kes
 sinno ning pühha Waimoga ellab ning
 wallitseb ühhes ollemisfes,
 Amen.

✠ (•) ✠

Litania

ehf

Palwe ning Eestpalluminne keigesuggus
hädä sees.

(Jesand, heida armo meie peäle ic.)
leitakse Saulo ramato 309 lehhe küljest.

Palwe Ilma pärrast.

Pallugem Jummalat ka ilma pärrast.

S armas taewane Jäsa ! anna meille
sähhardused ilmad, mis sinna tead melle,
weistele ja wiljale wälja peäl hea ollewad. On
nista wilja wälja peäl, hoia sedda poua ning
liawihma eest, ning keige mu kahjo ning kurja
eest ; hoia meid nenda ka sõa ja werreärra
wallamisse, katko ning kalli aia eest, et meie
sinno helde armo läbbi woikšime omma iggapä
wast toidust ennestele sada, tännoga wasto
wotta omma tarwidusfeks, ning kui waggad
lapsed sinno mele pärrast ellada, Jesusse Kris
tusse meie Jäsanda pärrast, Amen.

Pallugem Jummalat ka nende eest, kes
täanna tahhawad Jesusse laua
jure miina.

S armolitte Jummal ! anna neile
armo, et nemmad woiksid öiet
moist

moista sedda suur waewa, mis meie Issand Jesus keifide innimeste eest on näinud; et temma keifisuggust waewa ning wallo nende heaks kannatanud. Walmistista nende süddamed, et nemmad ilma kawwalusfeta wottaksid keif patto tööd kahhetseda, wihtada ning mahhajätta; sest et meie helde Jesusse ihho nende pärrast hirmsaste on waewatud ning temma kallis werri ärrawallatud. Pühasta sinna nende süddamed läbbi ning läbbi, et nemmad sinno armo öiete woiksid omma mele tulletada, ning temma auuks siin ilmas ellada, et nemmad ka sest iggawessest öhto-soma-aiast woiksid ossa sada Jesusse Kristusse meie Issanda pärrast/ Amen.

Palwe nende haigede pärrast.

Pallugem ka Jummalat / n. t. s.

N. N.

SE armolinne Issand Jummal hallastago nende peäle nende hädda sees, andko neile süddamelikko pattustpöödmist, õiget usso finnistust, rõmust pattude andeks-andmist, pühha kannatust kelge wallo sees, ja nenda tehko temma nendega, kui ta teab sedda hinge ning ihho

polest neile hea ollewad Jeesuse Kristusse meie
õnnisteggia parrast, Amen.

Tanno haigede parrast, kes terweks
sanud.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.
N. N.

Kes omma haigusse parrast meie kiriko
palwes olnud, ning Jummal armu
läbbi parramaks sanud.

Jummal, kes on rikkas hallastussest, olgo
tännatud, et temma meie palwed kuulnud
ja neid parramaks aitnud. Temma piddago
neid eddespidi ühhe hea terwise jures, ning
andko neile armu, et nemmad terve ihho sees
ühhe wagga süddame ja melega omma õnnis-
teggia guuks woiksid ellada. Sedda tehko tem-
ma Jeesuse Kristusse meie kalli Lunnastaja parr-
rast, Amen.

Tanno nende eest, kes parrast omma
lapsewodi kirrikule tulnud.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.
N. N.

Kes parrast omma lapsewodi tänna es-
messel korral kirrikule tulnud.

Se helde ning armolinne Issand Jummal
olgo

olgo tännatud, kes neid nende lapsewodi ajal
 feige kurja ning kahjo eest hoidnud ning nüüd
 jälle nende terwise jure saatnud. Temma and-
 ko neile emmadele omma rohke armo, et nemmad
 moistaksid omma head Jummalat öiete tunda
 ning tenida, ja omma lapsokessed Jesusse auuks
 ülleskaswatada, et nendatao wannemad ning
 lapsed Jummalakartusse sees woiksid ellada,
 ning iggawesse ello päriaks sada Jesusse Kris-
 tusse meie Isanda läbbi, Amen.

Tänno nende eest, kes lapsewodi
 sanud.

Tännagem ka Jummalat nende eest, ked-
 da Jummal nende ihho koormast armo-
 likkult peästnud ning nore so-uga
 römustanud.

N. N. eest, kedda Jummal nore poiaga
 römustanud

N. N. kellel Jummal nore tütre annud.

SE armollinne Jummal olgo tännatud, kes
 neid emmaid nende koormast armolikult
 on peästnud. Temma lasko need lapsokessed
 nende pühha ristmissse seädust möda ülleskas-
 wada, et nemmad omma ello ajal kurratit ning
 feif temma asjad ning kumbed woiksid ärra-
 wandu

wanduda, omma Jesust puhta süddamega teni-
da, ja nenda iggawesse ello pärriaks sada.
Need emmad aitko se armas Jummal jälle nen-
de endise terwise jure Jesusse Kristusse pärrast
Amen.

Tänno furnutte pärrast.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.

N. N.

tedda Jummal siit kurjast ilmast on
ärrakorristanud.

SE feigewäggewam Jummal, kes tedda om-
ma pühha nou järrele siit kurjast ilmast on
ärrakorristanud, andko neile fehhadete rahholist
hingamist mulla sees, wiimisel päwal ühhe rõõm-
sa üllestousmist iggawesseks elluks. Ta wotko
neid, kes nende surma pärrast kurwaks sanud
omma pühha Waimo armoga rõmustada;
agga meid keif õppetago temma meles pidda-
ma, et ka meie peame surrema, et moistaksim
ühhe õnsa surma wasto targaste ennast wal-
mistada, ja ommal aial sestinnatsest waewa-
listsest ilmast õnsaste ärralahkuda. Sedda and-
ko se armas Jummal Jesusse Kristusse se õig-
surma ärrawoitja pärrast, Amen.

Mahhahulutamisse Sannad.

SEie kohhus on ka Jummalat pallu-
da

da, et se abbiello saaks aulsaste ning kas-
 sinaste meie seas petud. Niid
 tahhab ennast üks paar rahwast
 tahtwad ennast monni paar rahwast
 abbiello sisse anda / mis mahhatulutakse.

essimeest }
 teist } korda
 kolmat }

Peigmees on N. N.

Pruut on N. N.

Ons niid kellelgi middagi nende abbiello
 wasto rägimist / se tehko sedda aegsaste,
 ning olgo parrast wait. Jummal and-
 ko neile omma armo ning õnne Jeesusse
 Kristusse meie hinge peigmehe parrast,
 Amen.

Se Jummal rahho / mis üllem on
 kui teik moistus, hoidko meie süd-
 damed ja meie meled Kristusse
 Jeesusse sees iggawes:

seks elluks,

A M E N.

✠ (○) ✠

Morningad Palwe = Laulud
 mis enne Maria kiusse Laulo:

Minno hing auustab wägga n. t.
 (Woib laulda.)

Wata Laulo = ramato 104 lehhe kulsjes.

Kristusse Tullemissse Pühhal.

Walmistage teed selle Issandale. Halleluja
 Halleluja!

Ming tehke temma tee-radda tassafels. Halleluja
 Halleluja!

Joulo Pühhal.

Uks laps on meile sündinud. Halleluja! Halle
 luja!

Uks poeg on meile antud. Halleluja! Halleluja!

Paasto Aial.

Kristus on meie eksitusse pärrast hawatud
 Halleluja! Halleluja!

Ming meie pattude pärrast risti podud. Halle
 luja! Halleluja!

Kristusse ülestouemisse Pühhal.

Kristus on surmast ülestougnud, Halleluja
 Halleluja!

Ming on meile ello jälle tonud. Halleluja! Halle
 leluja!

Kristusse Taewaminne missse Pühhal.

Kristus läks ülles taewa, Halleluja! Halleluja

Ming istub Jummal parramal kael. Halle
 leluja! Halleluja!

3. Meäri Päwal.

Sie tänname sind helde Zummal, armas taewane Jessa, et sinna omma armsa Poia kässo alla olled pannud, et temma meid kässo needmissesf ning Zummalala wihhast piddi peästma; meie pallume sind süddamest; anna meile nüüd woimust keige pattude peäle, et meie neid wihhame, mahhajättame, ning pühha ja õige ello sees sinno ees ellame, sesamma sinno armsa Poia meie falli õnnisteggia läbbi.

4. Kolme Kunninga Päwal.

Sie keigewäggewam, helde ning armolinne Zummal: kes sinna need targad homiko maalt ühhe tühhe läbbi sinno Poia jure Betlemma olled juhhatanud; sind pallume süddamest: anna meile armo, et meie omma õnnisteggia omma süddamesse otsime ning leiame, ning temma jure ellawa usso ning pühha elloga jame Jes. Krist. n. t. s.

5. Maria Puhhastamisse ehk Kuunla päwal.

Sie keigewäggewam, iggarwenne Zummal, kes sinna waggale Simeonile olled töeks teinud, mis sa pühha Waimo läbbi temmale ollid tootand et temma ei piddand silt ilmaff enne lahkuma kui temma omma õnnisteggiat Jesust piddi näggemas; sind pallume meie süddamest: anna ka meile õige usso läbbi Jesust nähha, et meie tedda ka sin furjama, ilma ette woime tunnistada ning kita, n. t. s.

6. Maria Kulutamisse Päwal.

Sie tänname sind, oh iggarwenne Zummal, armas taewane Jessa, et sinna rohkest ar-

must

inust meie waeste pattuste peäle olled hallastanud ning omma Poia meie heaks lastnud innimeseks sündida; meie pallume sind feigest süddamest: walgusta ning te targaks pühha Waimo läbbi meie süddamed ning meled, et meie sinno armo öiete õppime tundma, ning sinno Poia sündimisest, tan- natamisest ning surmast kasso sama, n. t. s.

7. Paasto Aial.

Sie tänname sind, armolinne, iggawenne Jummal, et sinna omma aino Poia peäle ei olle armo heitnud, waid tedda feikide innimeste heaks olled surma sisse annud, et temma feik mele pattud piddi risti-pu peäle kandma ning ärrawoit- ma; mele pallume sind süddamest: puhhasta meid feikist pattudest et meie siin armo aial sinno armo rikis ellame, ning nenda ka wimati so au riki same, sesamma sinno Poia, n. t. s.

8. Kristusse üllestousinisse Pühhal.

Mie tänname sind, helde ning armolinne Jum- mal, et sinna omma Poia surma läbbi pat- to ning surma läest olled woimust ärrawotnud, ning tedda meie heaks kolmandamal päwal ülles- ärratanud, et meie temma läbbi piddime õigeks ning waggaks sama; anna nüüd melle armo, et meie sedda feigest süddamest ussume, ning omma üllestousnud õnnisteggia auuks udes ellus ella- me, n. t. s.

9. Kristusse Laewaminnemisse Pühhal.

Sie tänname sind, armolinne Jummal, meie

armas taewane Jessa, et sinno targa nou läbdi sinno armas Poeg meie kassuks taewa lainud, ning meie eest ikka pallub; anna meile armo, et meie nüüd ka, nenda kui meie kohhus on, waimolikkul kumbel ühhe pühha ello ning himmoga temmaga taewa lähhame, ning temma sanna kuleme n. t. s.

10. Mellipühhil.

Sie tanname sind, helde, iggawenne Jummal, et sinna omma pühha Waimo feikile usklikkudele olled tootanud, et temma neid keige tõe sisse peab juhhatama; anna ka meile armo, et meie pattudega pühha Waimo ei kurtwasta, waid et meie ommad süddamed temma hõnests anname, ning ikka temma sanna kuleme, Jeesusse Kristusse sinno armsa Poia meie Issanda pärrast.

11. Kolm-aino Jummal Pühhal.

Sie tanname sind, oh keigewäggewam, iggawenne kolm-ainus Jummal, et sinna meid olled lunnastanud, ning nou leidnud, kuis meie sinnoga piddime ühte sama; meie pallume sind süddamest: sünnita meid ueks innimesseks pühha Waimo läbdi, et meie ue süddamega ülle keige asjade sind woimekarta, armastada ning sinno peäle lota, Jeesusse Kristusse meie Issanda pärrast.

12. Neil Pühhapäiwil pärrast kolm-aino Jummal pühha.

S helde Jummal! armas taewane Jessa, sinna tunnistad ühhe kalli wandega, et sul ei olle melehead pattuste innimeste hukkatussest ning

ning surmast, waid tahhad, et nemmad peawad
pattust pöörma, ning sinno mele pärrast ellama;
sind pallume meie keigest süddamest, wotta armust
ka. utada feik meie patto süüd, ning pääw päwalt
meie süddamed puhastada Jesusse Kristusse
meie kalli õnnisteggia pärrast.

13. Ristia Joannesse Päwal.

SH feigewäggewam, helde ning armolinne
Jummal, kes sinna pühha ristiast Joannest
olled läkkitanud, et temma pattustpöörmissse öppe-
tusse läbbi meie Issandale Jesussele pididi teed
walmistama, ning õnnistusse tundmist pattude
andeks-andmissesks õppetama; sind pallume meie
süddamest: lasse sinno armo walgust ning wägge
paista meile ning feikile, kes istwad pimmedusses
ning surma warjus, ning sata meie jallad ehk süd-
dame himmud rahho tee peäle, Jesusse Kristusse
n. t. s.

14. Maria Katsma-minnemisse Päwal.

SH armolinne, iggawenne ning helde taewane
Issa, kes sinna pühha Waimo läbbi Ellsa-
betile olled teäda annud, et se õnnistud Abra-
hami seme Jesus Kristus Mariast pididi ilmale
sündima; anna meile armo, ning te targaks meie
süddamed sinno armo walgusse ning wäe läbbi,
et meie ka sinno armsa Poia öiete oppime tund-
ma, feige patto wasto abbi ning armo temma
läest otsima ning sama, ja nenda sinno au ning õn-
nis-

nistusse riki pärrime sesamma sinno Poia Jeesusse
n. t. s.

15. Mihkli Päwal.

SH feigewäggewam, armolinne Jummal, kes
sinna ommad pühhad Inglid sinno sure nim-
me auuks ning fitusseks olled lonud ja läkkitad
neid ka nende tenistusseks, kes sedda iggawest õn-
nistust peawad pärrima; anna meile armo et meie
neid süddamelikke pattustpöormisse ning pühha
elloga woiksimet rõmustada, et meie nenda woime
sinno tahtmist tehha Ma peäl, kui Inglid tae-
was; hola ning faitse meid armust pühha Inglise-
ga meie ello otsani, et meie pärrast nendega sind ig-
gawest woime ksta ning tännada, Jeesusse Kristus-
se n. t. s.

16. Jummalala Käsfust.

SH feigewäggewam, pühha ning õige Jum-
mal, kes sinna keif pattud wägga wiikad,
ning sepärrast omma Poia läkkitanud seie ilma sis-
se, et temma kurrati tööd ehk pattud pididi ärrari-
kuma, ning et kässõ õigus meie sees pididi sündi-
ma; meie postume sind süddamest: aita nüüd meid
waesi rammotumaid, et meie pühha Waimo läbbi
sinno kässõ järrele kui waggad lapsed ellame, ning
pühha ja õige elloga sind tenime, Jeesusse n. t. s.

17. Pühhasi Risti-Ussfust.

Aimas Jeesand, feigewäggewam Jummal,
kelle käest keif head ning täielikkud annid tulle-
wad, sa tead, et ükski ei woi ennesele ommast
wäest

woäest õiget usko anda, sepärrast pallume meie süd-
 Damest: anna omma pühha Waimo läbbi meile
 õiget usko, et meie omma Issandat Jesust õiete
 õppime tundma, temma sanna ikka kuulma ning
 nenda kindla lotusse läbbi temmaga ühte meie ot-
 sani jäma, Jesusse n. t. s.

18. Palwest.

S helde, armolinne ning tõsine Jummal,
 kes sinna meid olled käsknud palluda ning
 tootanud keikide palwed kuulda, kes omma patto
 hädda tundwad, kahhetsewad ning sinno käest ab-
 bi otsiwad; anna meile armo, et ka meie woime
 waimus ning tões sind palluda, ning nenda kurra-
 ti, patto ning ma- ilma nou andmisse peäle woi-
 must sada, Jesusse Kristusse n. t. s.

19. Ristmissest.

S keigewäggewam Jummal, armas taewane
 Issa, kes sinna omma armsa Poia meile
 lunnastajaks olled annud, ning temma läbbi püh-
 ha ristmisse ning uestsündimisse olled seadnud, et
 meie piddime ommast pattust lahti ning sinno riki-
 sama; anna meile nüüd armo, et meie omma pat-
 tust süddant iggopawase kahhetsemisse ning pat-
 tust pöörmisse läbbi ärra upputame, ning keige
 patto ning kurja himmudega surretame, et se uus
 innimenne ehl südda woiks ette tulla, ning sinno
 meie Jummalala ees õige ning pühha ello sees ella-
 da. Jesusse Kristusse n. t. s.

20. Pühhasi Öhto-sõma-aiast.

Sie tãnname sind, armas Jummal, helde taewane Jõsa, et sinna omma armsa Poia olled lãkkitanud meile lunnastajaks, kes omma kallibbeda kannatamisese ning surma mällestussesse se pühha öhto-sõma-aiast on seãdnud; anna meile armo et meie õlete õppime moista, kui wãgga meie helde õnnisteggia meid on armastanud, ning lunnastamisese lãbbi meile saatnud, et meie temma lãbbi keigest kurjast ning pattust peame lahti sama; pühhasi ning parranda meie süddamed pühha Walmo lãbbi, et meie omma õnnisteggia lunnastamisest iggapããt woime abbi ning kasso sada, sesamma meie kalli lunnastaja pãrrast.

21. Pãrrast Öhto-sõma-aega.

Mie tãnname sind, armolinne Jummal, et sa meid omma Poia lãbbi olled lunnastanud, ning sesinnatse kalli armo mällestussesse meid temma kalli ihho ning werrega sõõtnud ning jootnud; meie pallume sind süddamest, lasse se meile siggida, et meie keif pattud, mis pãrrast meie armas Jõsus on surnud süddamest wiikame õiges uskus wãgge wottame, kannatlikkud olleme, ning issekeskis tullise armastusse sees ellame, sinno armsa Poia meie Jõsanda Jõsusse Kristusse pãrrast.

Laulatamisfe Sannad.

Selle Kolm = aino Jummal
 Jummal se Issa, ning se Poia, ning se
 pühha Waino nimmel, Amen.

Armad Sobrad.

Sesinnane paar rahwast,
 Peigmehe nimmi on N. N.

Prudi nimmi on N. N.

tahwad ennast abbiello sisse anda. Et nüüd
 ühhelgi tännini ei olle olnud middagi rägimist
 nende abbiello wasto, ei pea ka ühhelgi lubba
 ollema päraast sedda aega middagi nende
 abbiello wasto rägida.

Sepärrast küs sin minna sinmult,
 Peigmees

Pruut,

kas sinno süddame nou on, et sinna tah-
 had

Omna Prudi N. N. ommaks naeseks
 wõtta

Omna Peigmeest N. N. ommaks mehheks
 wõtta,

ning temmaga ellada ning kannatada
 teif / mis Jummal sinno peäle panneb,
 head ning kurja, rõmo ning willetsust,
 rikkust ning waesust, egga tahha ennast
 tem-

temmast ärralahhutada, enne kui Jummal isse teid lohutab surma läbbi.

Ons sul nüüd se meel ning nou, siis ütles keikide kuuldes selgeste:

Jah Jummal nimmel.

Menda küsmin minna ka sinnullt

Pruut n. t. s.

Wahhetage nüüd abbiello sõrmuksed.

Andke ka teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud/
sedda ei pea ükski innimenne lah-
hutama.

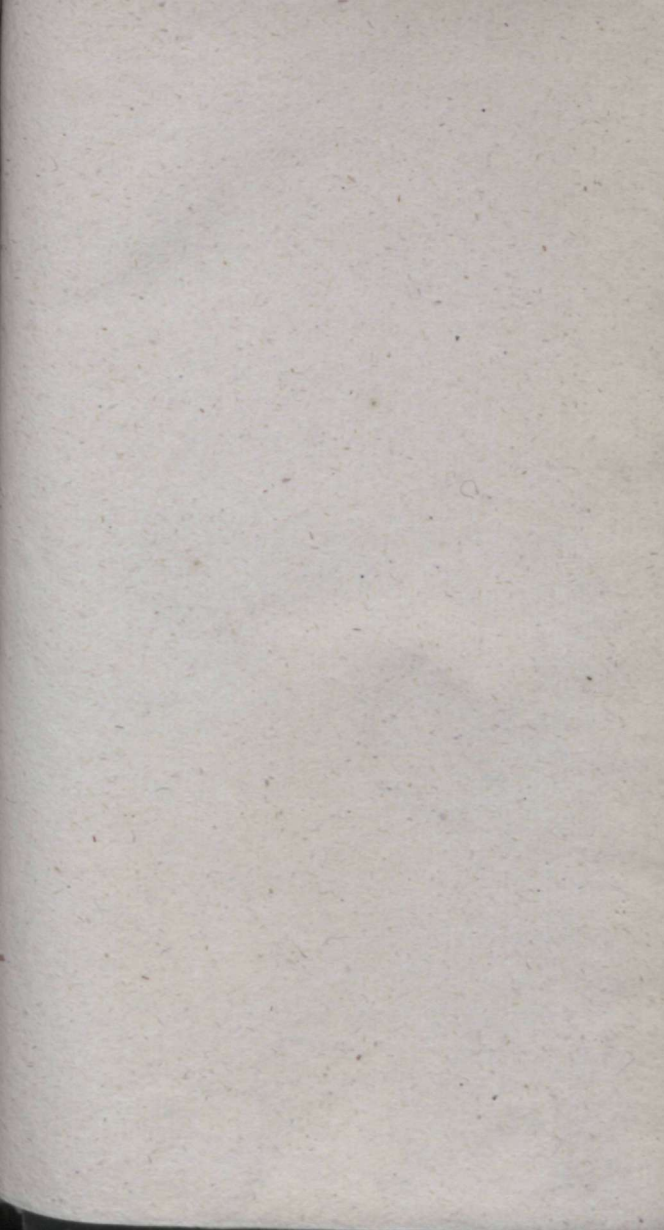
Sepärrast, et teie nüüd ennast abbiello
sisse annate, ning sedda Jummal ning
innimeste ette tunnistate, ja teine teisele
sõrmuksed ning kät õllete annud, laula-
tan minna teid ühte abbiello-rahwaks.

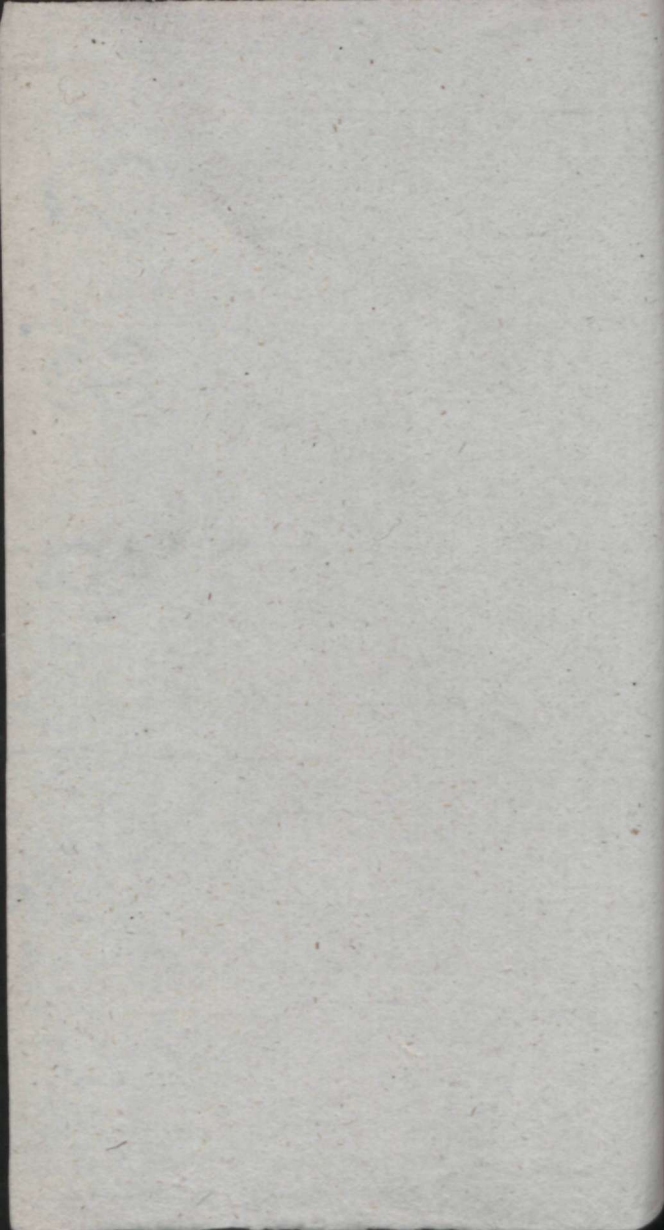
Jummal se Issa / Jummal se
Poia ning Jummal se pühha Wai-
mo nimmel, Amen.

Wulge nüüd Jummal sannaast, mis abbiello
on, ning kuida Jummal sedda on
seädnud.

Menda ütles Jummal Issand:

Se ep olle mitte hea, et innimenne
ne

naest armastab, se armastab isse
ennast; sest ükski ep olle ial omma
ennese lihha wihtanud, waid tem-
ma toidab ning hoiab sedda, nen-
da kui ka Issand sedda koggodust.

Teisels.

Kuulge ka sedda risti, mis Jummal abbiela
lo peäle on pannud.

Menda ütles Jummal naese wasto:

Minna tahhan sulle wägga pal-
jo waewa sata, kui sa kaima peäle
saad; sinna pead waewaga lapsi
ilmale toma, ning sinno tahtminne
peab so mehhe tahtnisse järrele olle-
ma, ning temma peab sinno ülle
wallitsema.

Ning Mehhe wasto ütles Jummal:

Sepärrast et sinna olled kuulnud
ommo naese sanna, ning sönud sest
puust, mis minna sind teelsin, üt-
teldest: sinna ei pea sest mitte sõma:

ärranetud olgo se Ma sinno pärrast,
 waetwaga pead sinna fest söma om
 ma ello aega; kibhowitso ning ohha
 kaid peab temma sinnule kaswata
 ma, ning sinna pead wälja rohhud
 söma: omma palle higgi sees pead
 sinna leiba söma, senni kui sa mullak
 saad, fest sest sammast olled sa woetud.
 Sest sinna olled põrm, ning pead jal
 le põrmuks sama.

KolmandamakS.

(Kui teie omma abbiello Jummal
 tahtmisfe järrele hakkate ning aiate) siis
 peab se teie rõõm ollema, et teie teate ning
 ussute, et teie abbiello on Jummal me
 pärrast: sest nenda on kirjutud: Jummal
 loi sedda innimest ennese sarnatseks, Jumi
 mala sarnatseks loi temma tedda; temma
 loi neid mehheks ja naeseks; ning Jummal
 õnnistas neid, ning Jummal ütles nenda
 wasto: saatke suggu ja siggige, ning täitke
 se Ma täis, ning saatke sedda enneste alla
 ning wallitsege ülle kallade merres, ülle li
 dud

dude taewa al, ning ülle keige ellajatte, mis
Ma peäl liguwad. Ning Jummal watas
keige se peäle, mis temma olli teinud, ning
wata, se olli wägga hea.

Sepärrast ütleb ka tunningas Salomon:
Des ühhe hea naese saab, se saab hea asja,
ning saab Issandalt õnnistust.

Pallugem:

Oh armolinne Issand Jummal! kes
sa meest ning naest olled lonud, ning ab-
biello seädnud, ning peälegi ihho so-uga
õnnistanud, ning se läbbi sedda sallaja
asja enne tähhendanud, et sinno armas
Poeg Jesus Kristus omma prudi, selle
pühha risti koggodusse, pürgimees piddi
ollema; meie pallume sinno pohjatuma
armo: ärra lasse sedda abbiello mitte huf-
ta ning nurja miina; waid pühhitse ning
hoia sedda meie seas, ja anna sellesinnat-
sele abbiello-rahwale armo ihho ning hin-
ge polest, et neimad wottaksid sind karta
ning armastada, ning sinno rahho sees üh-
hemelelissed olla, Jesusse Kristusse meie
Issanda läbbi, Amen.

Issa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Se Issand, õnnistago teid
ning hoidko teid.

Se Issand, walgustago om-
ma palle ülle teid, ning olgo
teile armolinne.

Se Issand, tõstko omma pal-
le teie peäle, ning andko tei-
le omma rahho!

Se armolinne Jummal andko teile ar-
mo, et teie omma abbiello Jummal
tahtmisese järrele woiksite hakkada ning
aiada, ning sedda õnne, mis Jummal
wagga abbiello rahhwale on tõotanud/
sada. Jummal pühha Waim juhha-
tago teid õige tele, Amen.

Kristmisse Sannad.

Welle kolm-aino Sum-
mala

Summala se Issa, Summala
se Poia ning Summala se pühha
Waimo nimmel, Amen.

Mis peab lapse nimmi ollema?

Minne ärra sinna rojane waim/
ning anna maad pühhale Waimule!
N. N. Wotta pühha risti täht om-
ma otsa ning omma rinna ette

ühheks meletulletamiseks/

Et sind ristitakse Kristusse peäle, kes sinno
heaks on risti lödud, ning et sinna keigest pead
ossa sama, mis Kristus omma kannatamisse
ning surma läbbi sinnule on saatnud; ning et
sinna kannatlikko süddamega keik risti surmani
pead kandma, mis temma sinno peäle panneb.

Pallugem :

Oh keigewäggewam, iggawenne Zummal, meie Zsanda Jesusse Kristusse Zssa, minna huan sind appi sesinnatse sinno sullase N. N. (ummar daja N. N.) pàrrast, kes sinno ristmisse anni pallub, ning sinno iggawest armo wainolikko uesundimisse läbbi tahhab. Wotta tedda wasto, Zsand, nenda kui sinna olled ütelnud : palluge, siis peab teile antama, otsige, siis peate teie leidma, lopputage, siis peab teile lahti tehtama. Sepàrrast anna nüüd sedda head sellele, kes pallub, ning te uks lahti sellele, kes kopputab, et temma se taewase pessemisse iggawest õnnistust woiks sada, ning sinno iggawest riki pàrrida, mis sinna armust olled tóotanud, Jesusse Kristusse meie Zsanda läbbi, Amen.

Pallugem weel :

Oh keigewäggewam, iggawenne Zummal, kes sinna wee, upputusse läbbi omma kange kohto pàrrast sedda uskmatta ilma olled àrra upputanud, ning sedda usklikko Noa tahhetšafessi omma sure armo pàrrast hoidnud, ning sedda kangefaelast

last Barao keige temma wäega punnase
 merresse ärra-upputanud, ja omma Is-
 raeli rahwast kuiwalt läbbi saatnud, ning
 olled sega omma ristmisse pessemist, mis
 pärrast piddi tullesma, ennetähhendanud,
 ning omma armsa Poia meie Issanda
 Jesusse Kristusse ristmisse läbbi sedda
 Jordanit ning keik wet õnsaks ning roh-
 kets ärrapessemisets olled pühhitsenud
 ning seädnud. Meie pallume sesinnatse
 sinno Poia pärrast sinno pohjatuma ar-
 mo, ballasta sesinnatse omma sullase N.
 N. (ümardaja N. N.) peäle, ning õn-
 nista tedda õige ussoga waimus, et sesin-
 natse õnsa wee läbbi temma sees woiks
 ärra-uppuda ning kadduda keik, mis
 temmale Adamast on sündinud, ning mis
 temma ka isse se peäle on teinud, et tem-
 ma usematumatte arrust woiks ärralah-
 kuda, pühha risti-koggodusse laewa sees
 kuiwalt rahhul olla, ning iggal aial tullin-
 ne waimus, rõmus lotusses sinno püh-
 ha nimme õiete tunda, karta ning armas-
 tada, et temma keige usklikudEGA igga-
 west ello woib sada / kui sinna olled töö-
 tanud Jesusse Kristusse meie Issanda
 pärrast.

Minna wañnun sind ärra, sinna ro-
jane wain, Jummalä se Jesa, ning se
Poia, ning se pühha Waimo nimmel/ et
sinna ärralähäd se sinmatse Jesusse Kris-
tusse sullasest, (ümmandajast) nimmega
N. Amen.

Kuulgem pühha Markusse pühha Ewange-
liummi:

Uing nemmad töid lapsokessi Jesusse
jure, et temma neisse pididi puutma;
agga Jüngrid sõitlefid nende peäle, kes
neid töid. Agga kui Jesus sedda näggi,
sai temma meel wägga haigeks, ning
ütles nende wasto: laske need lapsokes-
sed minno jure tulla, ning ärge keelge
neid; sest nisugguste pärralt on Jum-
mala riik. Töest minna ütlen teile: kes
Jummalä riiki wasto ei wotta kui laps,
se ei sa mitte senna sisse, ning temma
wottis neid kaenla, panni käed nende peäle,
ja õnnistas neid.

Pallugem:

Jesa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Se Jesand hoidko sinno sissetul-
lemist

lemist ning wäljammist nüüd ning
iggawest, Amen.

N. Kas sinna wañnud ärra kurratit?

Jah minna wañnun tedda ärra.

Ming keik temma tööd ning teggo?

Jah.

Ming keik temma asiad ning kumbed?

Jah.

N. Kas sinna ussüd Jummalase Jäsa
keigewägewama taewa ning Ma Poja
sisse?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussüd Jesusse Kristusse
temma aino Poia meie Jäsenda sisse, kes
on sadud pühhasi Waimust/ ilmale todud
neitsist Mariast, kannatanud Pontsius-
se Pilatusse al/ risti peäle podud/ sur-
nud ning mahhamaetud; alla läinud pör-
go hauda / kolmandamal päwal jälle ül-
lestousnud surnust, üllestäinud taewa,
istub Jummalase omma keigewägewa-
ma Jäsa parramal kael / seält temma
tulleb kohhut moistma ellawatte ning sur-
nutte peäle?

Jah minna ussun.

N. Kas

M. Kas sinna ussud pühha Waimo
 sisse/ übt pühha risti=koggodust, pühhade
 osfasamist, pattude andeks=andmist, lihha
 üllestousmist, ning iggawest ello?

Jah minna ussun.

M. Kas sinna tahhad ristitud sada?

Jah Jummalala nimmel.

M. Minna ristin sind Jummalala
 se Issa, Jummalala se Poia, ning
 Jummalala pühha Waimo nimmel.

Se teigewäggewam Jummal, ning
 meie Issanda Jesusse Kristusse Issa, kes
 sind M. M. ueste sunnitatud wee ning
 pühha Waimo läbbi, ning sinnule teik pat-
 tud andeks annud, se kinnitago sind om-
 ma armoga iggawesseks elluks, Amen.

Se Issand, õnnistago sind,
 ning hoidko sind;

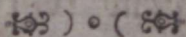
Se Issand, walgustago om-
 ma palle ülle sind, ning ol-
 go sulle armolinne,

Se Jēssand, tōstko omma pal-
le sinno peäle, ning andko
sulle omma rahho, Amen.

Se armolinne Jummal andko armo/
et se lapsokenne woiks üllestaswada se su-
re Jummalala mele pārrast ning auuks/om-
ma wannematte rōmuks, ning omma en-
nese hinge õnnistussets.

Agga teie/ kes teie lapse assemel kurrati
tōõd ning teggo, asjad ning tombed olle-
te arrawañnud, tulletage omma mele/
mis teie ommas ristmisses Jummalale
ollete tōotanud, ning mis meie Jēssand Je-
sus Kristus ütleb: kui teie ei pōra ümber
ja ei sa kui need lapsokessed, siis ei sa teie
mitte taewa=rifi. Agga se armolinne
Jummal andko armo teile ning selle lapsō-
kessēle Jēsusse Kristusse meie Jē-
sanda pārrast, Amen.

Jummalala rahho olgo teiega,
Amen.

Palwe Matmisse jures.

Mullast olled sinna lodud;

Mullast pead sinna sama;

Mu last arratab sind Jesus Kristus sinno
onnisteggia jälle wiimisel päwal illes.

Pallugem:

S! Keigewäggetvam ning ar-
miolinne iggawenne Jummal
kes sinna pattude pärrast innimes-
se peale olled pannud, et temma
peab surema, kes sinna ka (et inni-
messed ei pidand iggaweste sur-
ma sisse jama) omma ainosündi-
nud Poega Jesust Kristust olled
surma sisse annud; kennel ep olnud
ühtegi patto; ning nenda omma
Noia surma labbi sedda õnne keitile
a. Riikudele ning waggadele olled
juatnud, et surm ei woi neile kahjo
tehha. Põra nüüd omma Issa
palle omma waeste laste pole, ning
anna meile sinno rohke armo, et
meie

